

Poljska vlada je izjavila, da bo vsak nemški puč v Gdan-skem, pa naj pride od zunaj ali znotraj, smatran za izziv na voj-no. Poljsko javno mnenje ni ni niti najmanj razburjeno, ker ima zaupanje v svojo armado.

ODKRITJA NA VELIKONOČNI DAN

Velikonočna nedelja ni samo dan, ko odkriva marsikdo izmed nas prve sle pomladi, temveč tudi dan odkritij prav velikega slova. Tako so nemirni svetovni mornarji baš na ta dan napravili tri velika zemljepisna odkritja, izmed katerih so dve ovekovečili celo z imenom Velike noči. Florida, ki so jo oči belokožcev prvič videle na ta dan, namreč ne pomeni na kratko “dežela cvetja,” kakor po večini mislimo in kar bi ji bilo v ostalem tudi zaslužen ime, temveč “dežela Velike nedelje,” ki se imenuje v španščini Pascua del Florida. Na ta dan, leta 1512 ali 1513, to se ne da več ugotoviti, je nekdanji Kolumbov podčastnik Ponce de Leon prvič postavil svojo nogo na ta čudoviti polotok, ki je sicer že pred tem krstom imel svoje ime, namreč Bimini. Pod tem imenom so ga poznali španski pustolovci vsaj iz fantastičnih pripovedi, ki so vedele med drugim poročati, da izvira tam studenec, ki daje človeku večno mladost.

In velikonočna dežela Florida je v resnici izpolnila, kar so si ljudje obetali od pravičnega “otoka” Biminija. Ni izpolnila teh obetov sicer Ponceju de Leon, pa čeprav je svojemu kralju poročal, da je res odkril “studenec mladosti,” da se je njegova žena Dolores kopala v

njem in da se mu vidi od tedaj mlajša. Obljuba se je izpolnila šele nekoliko stoletij pozneje, ko so Američani napodili Špance z njihovim slabim gospodarstvom iz dežele in so jo potem smotreno pretvorili v največjo deželno počitniškega življenja in luksuza na zemlji. Danes je za neštete ljudi v resnici vir mladosti, kajti v tej deželi vlada večni junij, poletja niso nikoli tako vroča kakor pri nas, zime niso nikoli hladnejše od naših binkoštnih dni. Pri tem pa ni Florida nikakor dežela samo za milijonarje, kakor bi bilo sklepati iz pretiranih poročil o obbeh razkošnih kopaliških krajih Miamiju in Palm Beachu. Vsako zimo prihaja sem skoraj milijon ljudi s skromnejšimi denaricami, da si odpočijejo v večnem soncu in večnem zelenju neštetihih njenih letoviških krajev, ki delajo za to sezono posebno reklamo pod geslom: Pridite in ne boste živeli dražje nego doma!

Tudi druga dežela, ki so jo odkrili na Veliko nedeljo, nosi svoje ime po njej. To je sloviti Velikonočni otok, ki leži v najoddaljenejšem in najbolj samotnem delu Tihega oceana. Domačini so ga imenovali prej Rapanui in prav za prav ni posebno velika “dežela.” Je to le majhen otok, ki ima komaj 118 km površine, nekoliko po 500 m vi-

sokih hribov in danes še 250 prebivalcev. Toda nekoč je živel na tem otoku baje 10,000 ali celo 20,000 duš, ponašale so se s posebno kulturo in bohotni tropski gozdovi ter vrtovi so pokrivali zemljo, ki danes nima drevesa, ki molči in ki se ne more ponašati s svobodnimi ljudmi, kajti ves otok ima v najemu neka čilska družba, ki ga je obljubila s svojimi čedami in pastirji. Edino nekoliko čudnih, kamenitih stvorov govori še o nekdanjem sijaju tega konca sveta.

Ti kameniti orjaki so otoku v ostalem s svojo skrivnostjo, ki ne bo pač nikoli razodeta, prikrbeli svetovno slavo. Sicer žive baje še nekateri stari domačini, ki bi vedeli o kamenitih idolih nekaj povedati in razložiti do neke mere prastaro pisavo, ki jo je ustvarilo ljudstvo Rapunijcev, a bržkone bo umrl še zadnji izmed teh praprebivalcev, preden bo mogla znatnost zvedeti kaj določnega o uganki njihove dežele in njihovih skrivnostnih prednikov, o katerih ne ve nihče povedati, kdo so bili in odkod so prišli. Posebnost Velikonočnega otoka je ta, da so odkrili na njem edino “pisavo Južnega morja,” kar jih poznajo. Maloštevilne table s temi napisi, ki so se še ohranile (kajti večino so odkritelji v slepem uničevalnem besu sežgali), predstavljajo neprecenljiv kulturni dokument

in to tem bolj, ker je v zadnjih letih baje uspelo, da so bistvo teh napisov uganili in zvedeli iz njihov podatke o najbolj čudni veri, kar jih je kdaj bilo na svetu.

Najčarobnejše odkritje Velike noči pa se je primerilo gotovo tedaj, ko so Angleži zagledali prvič čudovite obrise najbolj krasnega izmed vseh pacifiških otokov, otoka O’taheitiija, o katerem je sanjarilo vse sedamnajsto stoletje, ki je videlo v njem otok zemeljskega paradiza, otok ljubezni, “Novo Kite-ro.” Danes se ta otok imenuje Tahiti in ga proslavljajo kot najlepši in najbolj zdravi izmed otokov Tihega oceana. Vsi njegovi opisi govore o pravičnici deželi najbolj nežnih barv, mehkih ljudi, cvetličnega vonja, šumenja palm, idiličnih pesmi in tropskega žara. Ti opisi pa tudi ne pozabijo povedati, da tudi tukaj ni neskaljena sreča doma, če pogledaš stvar поближе. Kuga, boji, nemiri so udarili prvotno prebivalstvo, ki je začelo sprva počasi, potem hitro izumirati. Ljudje so kakor povsod spremenili tudi ta raj v vse preveč zemeljsko prizorišče. Edino narava je tu kakor nad Florido še vedno nadzemeljsko lepa, od daleč se ti vidi, kakor da bi ležal nad tem kosom zemlje večni, čarobni, žareči velikonočni dan.

Mačeha?

“Ubogi otrok, mačeho ima!” To so besede, ki jih spet in spet slišiš in ki so povzročile že toliko hudega. Kaj neki občuti otrok, ko ga tako netaktno obžaluje, in kaj občuti žena, ki zve za take nepremišljene besede?

Poklic mačeha je silno težaven. Ženska, ki prevzame dolžnosti, da postane namestnica prave matere enemu otroku ali celo več otrokom, je vsega spoštovanja vredna. Če vnaprej se mora odreči marsičemu, kar nudi dekletu, ki se poroči s samskim fantom, vsaj prve čase zakona dosti veselja in sonca. Če koj od prvega dne dalje čakajo nanjo resne, svete dolžnosti, ki jim mora posvetiti marsikako brezskrbno urico. Ona se tudi zaveda, da mora biti vedno na to pripravljena, da jo bodo mož in sorodniki primerjali z njeno predhodnico, da jo bodo tako presojali starejši otroci in tudi služinčad. Prva žena, ki ostane še zmeraj v duševni zvezi z možem in z otroki, venomer živi v družini in jo nova, mlada žena občuti kot senco za primerjanje.

V takem primeru ima mlada mačeha jako težaven položaj, zakaj, vsa ta mladež kaj kmalu spozna, da ima zaveznike zoper svojo novo mater in da zavezniki kaj radi prisluhnejo njihovim pri-

tožbam. Če pa so sorodniki in znanci pri srcu in pri ušesih mlademu, v drugo poročenemu možu, očetu otrok, so na stežaj odprta vrata nesporazumu med materjo in otroki in nezadovoljstvu v zakonu. V najboljšem primeru si bo mož dopovedoval, da ima mlada žena veliko dobre volje, a da ji nedostajajo zmožnosti, da bi si pridobila ljubezen in zaupanje otrok. Če ima mlada žena že koj spočetka take težkoče, tedaj je že v začetku nesoglasje, sreča je zasenčena, dasi je bil zakon sklenjen iz ljubezni in zaupanja drug do drugega, in otroci, ki so ven- dar nujno potrebni materinske skrbnosti in ljubezni, postanejo zakrknjeni in mrki.

Če se kaka ženska odloči, da bo nadomestovala otrokom mater, prevzame nase resne dolžnosti in skrbi za vzgojo in za telesni procvit otrok, ki jih sprejme v srce, kot da bi bili njeni. Če bo imela še svoje lastne otroke, tedaj ji bo treba močne duševne sile in trdne samozataje, da ne bo v vzgoji razlikovala svojih otrok od pastorkov in da bo zmeraj pravična in ne pristranska. Ženska, ki je zares materinska, more ustvarjati neskončno mnogo blagoslova in nujati otrokom brez matere dosti sreče v njih mladosti. Zatorej ne smemo nikoli metati polen na pot mačeham, marveč je potrebno, da vse pojasnimo zakrknjenim in nespametnim

otrokom, da bodo znali ceniti žrtve nove matere.

NEOBICAJNA RIBA

Reuterjeva agencija javlja iz Londona, da so ribiči v Južni Afriki ujeli v globini 71 m ribo, ki jo je smatrala znanost za izumrlo že pred petdeset milijoni let. Riba meri v dolžini pet metrov in tehta 127 funtov. Namesto kosti ima hrustanec. Organi kakor tudi oblika te ribe so povsem primitivni in povsem sličijo okameninam iz mezozoicne dobe. Riba pripada krospteridom, vrsti, ki je živela pred milijonom let. Univerzitetni profesor Russ, ki se za stvar zanima, je odpotoval na lice mesta, da prouči ribo kakor tudi okoliščine, v katerih so jo vlovili.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ

da bo prišel na mesto odstopivšega šefa čsl. generalnega štaba v Pragi generala Krejčíja general Fiala;

da je sprejel imenovanje za direktorja “Timesa” 36-letni Mr. Davis Bowes Lyon, najmlajši brat angleške kraljice;

da imajo na nekem cestnem ovinku v Rouenu vgrajene kon-takte, ki sprožijo pri vožnji vsakega avtomobila svarilni klic: “Pozor, nevaren ovinek!”

— ČESTITKE OD —

GLENVILLE LUMBER CO.

10646 LEUER AVENUE

GLenville 0171

Ves les za stavbo je bil preskrbljen od naše tvrdke

— ČESTITKE OD —

SUPERIOR LITE CO.

1193 East 105th Street

CEdar 0540

Električno napeljava kakor tudi svetilke je preskrbela naša tvrdka

— ČESTITKE OD —

A. GRDINA IN SINOVI

15301-7 WATERLOO ROAD
KENmore 1235

6019 ST. CLAIR AVENUE
HENderson 2088

Preproge in pohištvo je preskrbela naša tvrdka

— ČESTITKE OD —

RASTETTAR CHAIR CO.

FORT WAYNE, INDIANA

Stole je izdelala naša tvrdka v veliko zadovoljnost.

— ČESTITKE OD —

SMITH & OBY

6107 CARNEGIE AVENUE

ENdicott 5121

Napeljava za gorkoto in prezračenje je bila izvršena po naših izvedencih.

— ČESTITKE OD —

GREEN & CO.

10617 Earle Avenue

GLenville 4863

Streha dovršena po našem podjetju

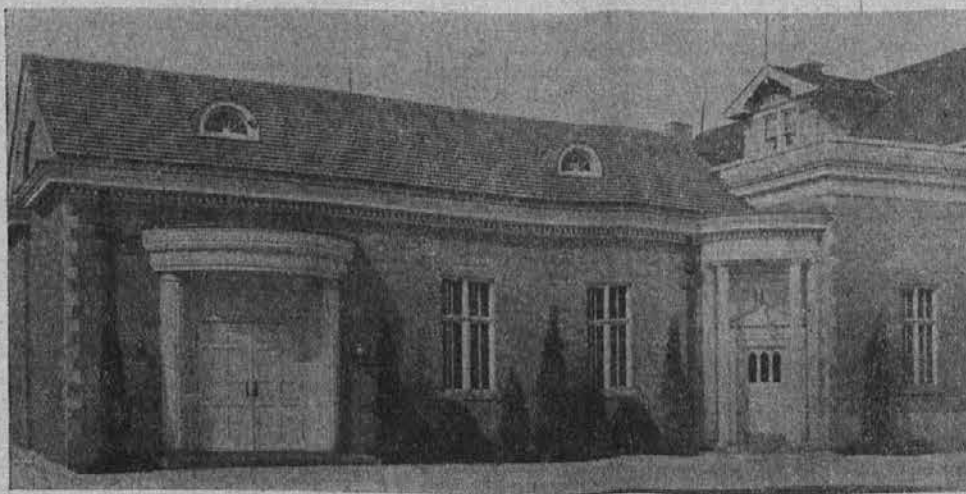
Posebno vabilo na otvoritev NOVE KAPELE

Slavno občinstvo se vabi, da si ogleda najbolj moderno stavbo, katera bo v poslugo v slučaju potrebe. Odprto bo občinstvu na ogled

od torka 4. aprila do ponedeljka, 10. aprila

Ob priliki obiska bodo oddani trije
krasni dobitki

Naš pogrebni zavod posluje skozi 30
let v največjo zadovoljnost jugo-
slovanskemu narodu.

JOSIP ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. - ENdicott 0583

452 EAST 152nd ST. - KENmore 3118

— Čestitke od —

Cleveland Window Glass & Door Co.

CENTER AND SPRUCE
CHerry 6800

Les za notranjost in vrata je izdelala naša tvrdka.

— Čestitke od —

The Geitz Insulation Co.

12626 SUPERIOR AVE.
GLenville 1022

Mi smo zapažili in dovršili
insulacijo.

Jerry Glavac

1052 ADDISON RD.
HENderson 5779

Vse kleparsko delo smo mi
dovršili.

— Čestitke od —

Andrew Habrle

Izvršil cementno delo
20740 NAUMAN AVE.

— Čestitke od —

Joseph Mersek

Stavbenik

18701 KILDEER AVE.
KENmore 2863-R

Mi smo sezidali in dovršili
Poslopje.

— Čestitke od —

Collinwood Shale Brick & Supply Co.

16220 SARANAC ROAD
KENmore 2200

Opeka in gradbeni material je
bil preskrbljen od našega
podjetja.

Addison Tiling Co.

3103 MAYFIELD ROAD
FAirmount 1124

Mi smo preskrbeli in položili
porcelan plošče.

GENERAL GLASS & LUMBER CO.

Ogledala in oprema
6101 CARNEGIE AVE.
HENderson 6100

— ČESTITKE OD —

FRANK KLEMENČIČ

1051 Addison Road

HENderson 7757

Mi smo barvali in dekorirali notranjost

Prav veselo velikonočne praznike želimo vsem!

A. SALAMANT

Grocery in Cold Meats

16024 Grovewood Avenue

Se priporočam vsem

DR. IVAN LAH:

Naša mati

Tu priobčeno je eno izmed več del, ki jih je napisal pokojni dr. Ivan Lah v vinograjski bolnišnici v Pragi, kjer je ležal 16 mesecev težko ranjen, ko ga je na dobruški fronti zadel kos granate.

Njegov zadnji obisk pri svoji materi iz zaporov za veliko noč, je značilna slika težkih časov iz vojne dobe, ki so jo tako težko občutili narodni delavci.

Lansko leto 18. maja je po dolgi bolezni nenadoma umrl. Za obletnico mu bo posebni odbor v Ljubljani postavil spomenik, za katerega se bo vrzila igra tudi v Clevelandu po dram. dr. Ivan Cankar, dne 9. aprila. Ob tej priliki bo osebni prijatelj pokojnega, g. Ivan Zorman, očrtal vdeležencem življenjsko pot in delovanje pokojnega, ki je vedno skušal utrjati in krepiti vezi med nami in domovino.

Pred tremi leti na veliko soboto sva se videla poslednjikrat. Bil sem takrat "konfiniran" v Ljubljani in sem skrival odšel iz mesta, da sem ji vaju voščil veselo veliko noč. Odšel sem prišel iz zaporov, se ni sva videla; jaz nisem smel iz mesta in ona ni mogla v zimo od doma, ker je bila bolehnna. Tako sva čakala pomladi; in meni je bilo skoraj po volji, da me ni videla v tistih časih, ker se mi je zdelo, da bi bilo težko z njo govoriti o tem, kar se je zgodilo.

Prišla mi je naproti na hišni prag in me je pozdravila zelo radostno. Zdelo se mi je, da se ni nič izpremenila, bila je vedno enaka: a mogoče se zdi nam vsem tako, da se matere ne izpreminjajo, da ostanejo vedno take, kakor smo jih prvič zagledali. Tudi ona je gledala svoje otroke vedno kot otroke.

Velika sobota je bil pri nas vedno slavnosten dan. Bilo je vse pripravljeno za praznike. Čakali smo samo četrte ure, ko bodo zapeli stari šmarski zvonovi svojo pesem vstajenja. Zelo je ljubila te zvonove: preživela je ob njihovi pesmi vse svoje življenje: bili so stari, iz leta 1799. Zdelo se ji je, da nobeni zvonovi ne pojo tako lepo, kakor šmarski: skoraj vselej se je zasolizila, ko so zapeli za praznike s svojimi mogočnimi, ubranimi glasovi. O veliki noči je bila njih pesem posebno slavnostna: vrnili so se kakor novi (doma, kakor nekdanj) premaljeni, iz Rima in so oznanjali svoj blagoslov po dolini in po gričih na okoli. Navadno smo najprej zaslišali izanske zvonove iz daljave, ako je vleklo od severa, so se začuli zvonovi iz Sostrega. Ampak kadar so zapeli naši...

To je bila velika sobota pri nas.

Ko smo bili majhni, je pela z nami stare velikonočne pesmi. Na mizi je stal jerbas, pregrnjen z belim prtom — čakal je na blagoslov. In mi vsi smo čakali, kajti drugod so imeli vstajenje popoldne, pri nas pa je bilo ob 5. zjutraj, ko je zasijalo velikonočno jutro s svojimi zlatimi žarki po dolini. Vsa velika sobota je bila samo priprava na to vstajenje.

Pozneje, ko so njeni otroci odšli po svetu, je sedela za mizo in je pregledovala njih pisma. Njena največja žalost je bila, ako se je otroci niso spomnili na praznike: ne toliko zaradi nje same, kakor zaradi doma: ni si mogla misliti, kako bi mogel pozabiti kdo na svoj dom, na svojo domačo hišo, da bi se je ne spomnil vsaj za božič in za veliko noč. Ona sama je napisala vsakemu posebe pismo za praznike: mislila je, da jim bo težko, ko bodo v tujini mislili na šmarske zvonove in jih ne bodo slišali: zato je pisala

trdo vzgojilo, nismo poznali mehkužnosti in nežnosti. Bili smo, kakor vsi naši ljudje: nikdar nismo odkrili svojih src popolnoma, nikdar si nismo rekli najlepših besed, nikdar si nismo pokazali svojih najlepših čustev. Nekoč, ko sem odhajal v Prago in sem jo za slovo poljubil, ustrašila se je skoraj in je rekla:

"Saj se boš še vrnil."

Da, pri nas se poljubljajo ljudje samo takrat, ko se ločijo za večno. Takrat si povedo vse, česar preje nikoli niso mogli povedati.

Ljubila je nas vse in mi smo čutili njeno ljubezen. Toda kako bi mogla govoriti o tem? Videli sem, kako se je bala, da bi me ne zbolel spomin na ječo in na vse, kar sem doživel. In vendar bi bila tako rada govorila o tem, ker je mislila, da sem trpel.

Bila sva skoraj celo uro sama in še nikoli se nisva tako prijateljsko razgovarjala: o vsem sva govorila, samo o tem ne, o čemer sva hotela govoriti. Kazal sem se srečnega in zadovoljnega — a zdelo se mi je, da mi ne verjame popolnoma. Skušal sem govoriti o veselih stvareh, o bodočnosti.

Prišli so sosedje in so naju zmotili: govorili smo o vojni. Takrat so Rusi vzeli Premysl in vsem se je zdelo, da je konec vojne blizu. Mislili smo, da je konec trpljenja in da stojimo na pragu novega življenja.

Zvečer sem odšel. Obljubil sem, da pridem zopet o binkoštih. Morebiti bo do takrat konec.

Toda o binkoštih sem bil zopet na ljubljanskem gradu in nisem mogel iti k nji. Vzpel sem se v klet, kjer smo bili zaprti, na visoko okno, odkoder so se videle strehe ljubljanskih hiš. Zvonovi so oznanjevali binkošne praznike.

"V par dneh bo zvedela, da sem tu," sem si mislil in ta misel je bila težja od vsega temnega zidovja, ki je pod menoj skrivalo dvesto ljudi, pričakujočih negotove bodočnosti.

Začela se je dolga pot, osemnajst mesecev brez svobode iz tabora v tabor. Kako ji je bilo? Kaj si je mislila? Kje so me iskale njene misli? Pisati nismo mogli na široko, kako je nam, le na dopisnicah smo mogli na kratko poročati, da smo živi in zdravi. Osemnajst mesecev: in med tem je bil božič in velika noč...

Odnali so nas pod bajoneti v dunajske kasarne. Postalni smo vojaki.

"Sedaj vsaj moremo ljudem reči, kje si," je pisala.

Moj novi poklic se ji je zdel bolj časten od prejšnjega: zaradi ljudi... Ako imajo vsi ljudje enake okove, manj čutijo, da so sužnji. Čakala me je neprestano, čakala je tri leta—ni me dočakala. Toda koliko je bilo podobnih in enakih mater v tej vojni: in koliko je bilo nesrečnejših od nje: ko sem gledal grobove na romunskih njivah — one velike grobove brez napisov in imen—sem se spomnil na te matere, ki iščejo v mislih grobove svojih sinov. Ali bo kdaj človeštvo pojnilo to bolelost vseh bolezni? Ni ga človeka na svetu, ki ne bi sklonil glave pred to veliko bolečino. Edino avstrijski maginat ni imel besede za bolelost avstrijskih slovenskih mater.

Ona ni vedela o vsem, kar se je godilo. Imeli smo navado, da smo pisali domov same vesele vesti, da bi ne bila žalostna. Morebiti ni verjela povsem, a nam je bilo lažje pri sreči, ko smo mislili, da nima skrbi.

Bila je mati devetih otrok, od katerih jih živi še pet. Vse njeno življenje je bilo namenjeno domači hiši in njenim otrokom. Usoda je odnesla drugega za drugim v svet—in ona je vedno čakala, da se vrnejo. Ako ne oni, vsaj njihovi otroci. Njena edina skrb je bila, da bi vedeli, "kam domov." Nekoč je sestri v Ameriki tramvaj povozil otroka—ona ni nikoli videla tega otroka — a nekaj dni ni imela obstanke. Zopet in zopet je čitala ono pismo o nesreči.

"Zakaj gredo ljudje tako daleč?" "V tako nevarnost? Kako morejo?"

Da, bilo je nerazumljivo, kako more človek živeti izven šmarij. Ljubila je svojo vas s tisto ljubeznijo, ki je lastna vsem prebivalcem te stare vasi. Mislila je, da ni lepšega kraja na svetu: Kje bi še bila tako lepa dolina z griči na obeh straneh, z razgledom tja do Višnje gore in še

čez! Nekoč mi je rekel neki šmarrec, da je šmarija ravno na sredi sveta; nisem mu ugovarjal: imel je po svoje prav.

"Vsak, ki je bil kdaj tu, se je rad vrnil," so pravili.

Naša hiša se ji je zdelala najlepša (dasi ni najlepša) in bi je ne bila zamenjala za nobeno drugo. Vcepila je v naša mlada srca ljubezen do te hiše tako globoko, da si nismo mogli misliti nič lepšega na svetu. Nekoč smo šli otroci na Cikavo, kjer se je rodila. Tam je stala dolga hiša, z dvojnimi vratmi, z majhnimi okni in z lipo na trati. Stali smo in gledali.

"Tu so bili rojeni naša mati." Ne, ne. Nismo mogli verjeti. To je bilo morebiti slučajno. Ni nam ugajala. Držali smo se za roke in smo odšli domov: in ko je nas pozdravila naša hiša s svojimi prijaznimi smehljajočimi se okni in s svojim jasnim licem, ki se nam je zdelo prijazen, kakor lice matere, smo si mislili, da res ni lepše hiše na svetu. Ako je šla v Ljubljano, je komaj čakala, da se je vrnila, da bi se medtem doma ne pripetila kaka nesreča. Bila je Dolenjka in bi ne mogla živeti nikjer drugje razen tu.

Ko sem se rodil, smo živeli v Trnovem na Krasu. Preplakala je dneve in noči; hodila je sestra na one skale in je gledala proti oni strani, kjer je ležala njena lepa, zelena dolenska domovina. Moralni smo se vrniti. Od tega časa je vsa živela svoji hiši: neki človek je rekel, da je prodal hišo in vse, kar je v nji. Bili smo takrat sami: ona in pet otrok. Nikoli ne pozabim tega slovesa: hotela je rešiti vse, vse, celo zibko, kjer je zibala svoje otroke, dasi je vedela, da je ne bo več rabila. Zapuščali smo hišo, našo hišo. Stali smo na vasi in smo jo gledali. Vsak je nosil, kar mu je naložila mati. Toda ne: to ni bilo mogoče: drugi dan je šla prosit. — Vse je rešila. Trpljenje jo je zvezalo s tem domom.

Otroci so odšli v svet. Trije so šli preko morja. Drug za drugim. Ni si mogla misliti, da se ne bi vrnili.

"Ako ti ne bo dobro, se vrni," je naročala vsakemu. Stal sem z njo na šišenskem kolodvoru, ko je odhajal mlajši brat. Šestnajst let mu je bilo in je veselo odhajal v svet. Niti zajokal ni, ko se je ločil. Ona pa se je od bolesi zgrudila na klopi, ko se je začel pomikati vlak z izseljenci.

Vse karkoli

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri

Dr. Zupniku

ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov.

6131 ST. CLAIR AVENUE KNAUSOVO POSLOPJE

VHOD NA 62. CESTI

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

ČLANI

Progresivne Trgovske Zveze

V CLEVELANDU IN OKOLIČI

želijo vsem svojim odjemalcem, gostom, klientom in prijateljem vesele velikonočne praznike.

GROCERISTI IN MESARJI:

JOHN ASSEG, 15638 Holmes Avenue

BLAZ BOLDIN, 14401 Thames Avenue

VICTOR BERNOT, 16001 Holmes Avenue

BLAZ GODEC, 16903 Groveswood Avenue

ANNA HABINC, 542 East 185th Street

JOSEPH JANES, 632 East 222nd Street

JOE JANZEVIC, 542 East 152nd Street

FRED JAZBEC, 821 East 222nd Street

JOHN KAUSEK, 19513 Kewanee Avenue

JOSEPH KUCHAR, 15611 Waterloo Road

LEO KAUSEK, 15708 Saranac Road

KUHEL BROS., 16312 Arcade Avenue

JOHN MEDVED, 788 East 222nd Street

JOE METLIKA, 14516 Sylvia Avenue

JOE MODIC, 315 East 156th Street

FRANK MULLEC, 16811 Waterloo Road

JOS. PISKUR, 16801 Waterloo Road

LOUIS PIBERNIK, 830 Babbitt Road

LUDWIG RADDELL, 15804 Waterloo Road

JOHN SIVEC, 16016 Parkgrove Avenue

JOS. SACERICH, 16005 Waterloo Road

JOHN SPEHEK, 16226 Arcade Avenue

LOUIS URBAS, 17305 Groveswood Avenue

FRANK IVANCIC, 15229 Saranac Road

GASOLINSKE POSTAJE:

VALENTIN PLESEC, 16823 Waterloo Road

RACKER'S BLUE FLASH, 18009 Waterloo Road

FRANK ŠERSHEN, 15714 Waterloo Road

MODNE TRGOVINE:

ANTON GUBANC, 16725 Waterloo Road

HELEN DRESS SHOPPE, 414 East 156th Street

ANTON LOGAR, 928 East 222nd Street

ANTON OGRIN, 15333 Waterloo Road

JOHN ROZANC, 406 East 156th Street

AUGUST SVETEK, POGREBNIK

478 East 152nd Street

ALBIN PRIMC, GRADBENIK

378 East 161st Street

HARDWARE TRGOVINE

ANTON DOLGAN, 15617 Waterloo Road

JIM SEPIC, 16009 Waterloo Road

JOS. VIHTELICH, 807 East 222nd Street

TRGOVINA S POHISTVOM:

A. GRDINA & SONS, 15301 Waterloo Road

JOS. PERUSEK, 809 East 152nd Street

ZOBOZDRAVNIKI:

DR. WM. J. LAUSCHE, 15619 Waterloo Road

DR. A. A. URANKAR, 15335 Waterloo Road

DR. W. F. URANKAR, 15335 Waterloo Road

GOSTILNE IN RESTAVRACIJE:

FRANK CLARK, 16819 Waterloo Road

JOS. POZELNIK, 15721 Waterloo Road

JOHN TRCEK, 15506 Holmes Avenue

MLEKARNE:

F. RACE & SONS, 448 East 158th Street

LOUIS STARMAN, 516 East 200th Street

ZAVAROVALNINA, PRODAJA ZEMLJIŠČ:

DANIEL STAKICH, 15813 Waterloo Road

JOHN ZULICH, 18115 Neff Road

BEAUTY IN BARBER SHOP:

L. SANABOR, 15801 Waterloo Road

MRS. M. LOGAR, 17216 Groveswood Avenue

ZLATARNA:

FRANK CERNE, 6401 St. Clair Avenue

TIRE SHOP:

JOS. DOVGAN, 15805 Waterloo Road

CVETLJICARNA:

FRANK JELERCIC, 15302 Waterloo Road

TRGOVINA SADIJA IN ZELENJAVE:

ANTON MRSNIK, 15621 Waterloo Road

JOS. KRIZMAN, ADVOKAT,

Standard Trust Bldg.

TISKARNA:

AMERISKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Avenue

JOHN ZALAR, PEKARIJA,

16006 Waterloo Road

DR. IVAN LAH

Gornja slika predstavlja dr. Ivana Laha, zaslužnega slovenskega pisatelja, profesorja na ženskem liceu v Ljubljani, borca za osvoboditev Jugoslovnanov, idealnega slavista in nekdanjega urednika "Dneva" in "Jutra," ki ga je lansko leto izrgala smrt iz srede zaslužnih narodnih buditeljev in vodnikov.

POSEBNOSTI ZA VELIKONOČ

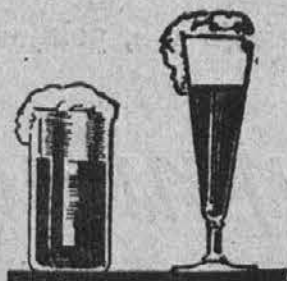
Diamond jedrca, ft. 45c
 Jajca, sveža, velika, doz. 25c
 Jajca, sveža, srednja, doz. 21c
 1 ft. steklenica medu 15c
 Moka, Occident, 24½ lbs. 95c
 Moka, Shienbart, 24½ lbs. 79c
 Rozine, bele, 2 funta 21c

FRANK J. MRAMOR, JR.
 6710 St. Clair Ave. - Henderson 7769

Ako želite vašo obleko najbolje izčiščeno pokličite

NEW YORK DRY CLEANING
 6120 GLASS AVENUE Phone: Henderson 6465
 Mi pridemo iskat in pripeljemo obleko nazaj

Pri nas dobite vedno dobro sveže pivo, kakor
 tudi okusno pripravljena mrzla in gorka jedila.

MR. IN MRS. ARKO
 1178 Babbitt Road

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

FRANK KURE

1118 EAST 77th STREET — ENDICOTT 0439

Klepar

Želim vesele velikonočne praznike vsem!

Kadar potrebujete pri vaši hiši kakšno klepar-
 sko delo, pokličite nas in mi vam naredimo vse
 kar rabite v vašo zadovoljstvo.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Cleveland Typographical Union
 No. 53

1559 EAST 17th STREET PROSPECT 2965

LOUIS PECENKO

7308 HECKER AVENUE

Barvar in papirar

Želimo vsem našim prijateljem in znancem prav
 vesele velikonočne praznike in mnogo piruhov!

DEMSHAR BUILDING CO.

SLOVENSKI STAVBENIK IN KONTRAKTOR

15723 Waterloo Road

Telephone:

Office: KEnmore 7177

Residence: GLenville 1747

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

KRMAR MILANOVIČ

POVEST IZ POMORSKEGA
 ŽIVLJENJA

"Zakaj?" zavpije Milanovič in
 mu pogleda v oči.
 Zamjan sicer ni ničesar odgo-
 voril, a odgovor je bil brati v
 njegovih očeh.

Milanovič mu je obrnil hrbet
 in dvignil truplo na rob čolna, a
 v istem hipu popade taisto Za-
 mjan z ebema rokama.

"Pes, rečem ti, izpusti takoj!"
 zakriči divje Milanovič; a ta je
 kakor divja zver držal in škri-
 pal z zobmi. Da bi svojega ljub-
 ljenca obvaroval pred de-
 njem, ki mu je pretilo od blaz-
 nega nesrečnega, zbere Milano-
 vič za hip svoje nekdanje moči.
 Močan udarec z noge je vrgel
 Zamjana na tla, da so zaškripa-
 le klopi, on pa je kakor mrtev
 obležal.

Tresoč se po celem telesu se
 je Milanovič sklonil čez čoln in
 mrtvo truplo dečkovo je zdrkni-
 lo v morje. Ko so valovi zakrili
 njemu tako drago telesce, tedaj
 se mu je zdejo, da je sedaj pri-
 šla vrsta nanj. Zdihujoč se je se-
 sedel na sedež in solze so mu za-
 lile oči.

Vendar pri življenju je bil
 še vedno in dokler srce še bije,
 zahteva narava svoje pravice.
 Mučna lakota ga je popoldne
 zdramila iz omotice, ki se ga je
 bila polatsila. Smrtno truden se
 je vendar vzravnaval, obrisal si z
 ust peno in videl, da je ta krva-
 va. Željno in obupno, kakor pre-
 ganjana zver, je preiskaval z
 očmi posamezne kote v čolnu,
 kje bi bilo kaj dobiti. Vendar
 zaman! Samo na dnu čolna se je
 svetilkala in šumela voda, kate-
 re ni bilo mogoče iz čolna izme-
 tati. Te šumenje je povečalo
 hrepenenje po pijači do neznos-
 nosti. Kakor blisk mu je šinila v
 glavo neka misel. Potegnil je
 nož, prerezal si roko, nastavlil
 na rano usta in tako z lastno
 krvjo tolažil žejo.

ENAJSTO POGLAVJE
Deseti dan

Napočil je deseti dan po polo-
 mu "Adrije." Ob lahmem vetru
 je v južni smeri krepko rezala
 valove angleška trijadnica
 "Delfin," ki je bila pred tremi
 tedni zapustila domačo luko in
 je bila namenjena v Avstralijo.
 Službo čuvaja je vršil ta dan
 drugi pomagalec; sedel je na
 ograji v zadnjem koncu ladje in
 si snažil nohtove, kar ga krmar
 kazoč na levo stran ladje vpra-
 ša, če vidi v daljavi nekaj tem-
 nega. Možak, ki je bil nekoliko
 kratkoviden, gleda nekaj časa v
 označeni smeri, a ker ničesar ne
 opazi, veli čuvaju na sprednjem
 jaboru, naj natanko preišče
 celo levo stran. Ta si je z roko
 zasenčil oči in čez trenutek za-
 klical doli na krov: "Da, da, ne-
 kaj črnega vidim, a ne morem
 reči, kaj je, ali čoln ali morda
 kos razbite ladje."

Nato je mornar prinesel dalj-
 nogled in z njegovo pomočjo na-
 šel kmalu, kar je iskal.

"Ga že imam," je zaklical na
 ves glas; "čoln opremljen z
 jaborom in jadrom se ziblje
 semintja po vodi, na jaboru
 pa plapola nekaj kakor kaka čr-
 na zastava; čudno se mi pa zdi,
 da ne vidim nobene žive duše na
 krovu."

Še enkrat je skrbno premetril
 vso stvar, nato pa tislil daljno-
 gled pod pazduho in izginil s
 krova. Čez nekaj minut se je vr-
 nil in sledila sta mu najprej
 majhen čokat možiček z dobro-
 hotnimi očmi, za njim pa gospod
 srednje starosti, resnega obraza
 z dolgo črno brado.

"Tamkaj, gospod kapitan, se
 nahaja zapuščen čoln," se obr-
 ne mornar k malemu debeluhar-
 ju in se dela, kakor bi s prostim
 očesom razločeval predmet.

"Vidim, kje se giblje nekaj
 temnega," pritrdi bradati gos-
 spod.

"Res, tudi jaz vidim sedaj,"
 reče kapitan. "Mornar, dajte mi
 daljnogled!"

Nekaj časa gledajoč skozi ste-
 klo je nadaljeval: "Brezdvom-
 no ni to ničesar drugega kakor
 čoln, ljudi pa, kakor se mi zdi,
 ni v njem. — Kaj neki pomenja
 črna cunjna vrhu jabora? Mor-
 da je kako posebno znamenje?
 Krenili bomo z ladjo proti čol-
 nu, morda se je zgodila kaka ne-
 sreča, da jim pomagamo. Fant-
 je, pripravite vse potrebno!"

Novica, da je v bližini videti
 nek nenavaden čoln, se je kakor
 blisk raznesla po celi ladji in
 kmalu je na sprednjem krovu
 kar mrgolelo moštva, ki je rado-
 vedno izpraševalo in ugibalo ter
 se drenjalo na ono stran, na
 kateri se je nahajal čoln.

"Zdi se mi," pripomni kapi-
 tan, ki je še zrl skozi daljnogled,
 "da je to pomožni čoln kake la-
 dje. No, pa saj se bomo kmalu
 lahko prepričali."

Ladja se je vedno bolj bližala
 čolnu, a še vedno ni bilo opaziti
 kakega živega bitja, dasi je bilo
 jadro še razpeto in so vsa zna-
 menja kazala, da čoln ne more
 biti prazen in brez ljudi. Šele ko
 se je ladja približala kakih 40
 do 50 korakov, vzklikne naen-
 krat vse moštvo: "Nek človek le-
 ži prav pod zadnjo klopjo! — In
 ob jaboru zopet eden! — Oba
 sta videti mrtva!"

Hitro so spustili v morje čoln,
 v katerega so stopili štirje krep-
 ki mornarji in zgrabili za vesla,
 da je zdrčal po vodi in obstal ob
 tujem čolnu. Može so se dvigni-
 li in pogledali čez steno vanj.

Strah in groza! Kak prizor!

(Dalje prihodnjé)

Naša mati

(Nadaljevanje s pete strani)

se ne bi spuščali na pota, kjer
 preti nevarnost.

In vse to je doživela in trpe-
 la. Ni bila edina v tej vojni,
 bilo jih je mnogo, mnogo.

Za božič je še pisala, da mi
 želi sreče in zdravja.

"Tvoja zvesta mati," se je
 podpisala. Da, moja zvesta ma-
 ti!

Tri leta me je čakala, da bi
 se vrnil vsaj eden, vsaj jaz. Da
 bi me videla, predno umrje.

Na večer trpljenja Gospodo-
 vega je zaspala tiho, mirno. Ako
 izbira Bog naše zadnje dneve,
 ni mogel najti primernejšega
 dneva. Še v zadnjih sanjah je
 iskala svoje otroke po svetu —
 med zadnjimi besedami je bil
 "Waukegan," to je mesto, kjer
 živi eden njenih otrok, daleč v
 Ameriki.

Koliko takih dobrih mater
 ima naša domovina; kdo jih ni
 videl? Kdo jih ne pozna? Kdo

jih ne ljubi? Ali ni živa slika
 matere domovine, vse dobre,
 skrbne, trpeče, ki varjejo svoj
 dom in združujejo v sebi svoje
 otroke? Ali ne žive samo za nas
 — kakor se mi bojimo smrti, da
 bi je ne užalostili s tem?

V teh dneh smo jo videli tako
 živo pred seboj z jasnimi prijaz-
 nim obrazom. Še nikoli se ji ni-
 sem mogel tako odkrito izpove-
 dati. Povedal sem ji vse, na kar
 je čakala dolga tri leta. Morebiti
 bi drugače z njo ne mogel govo-
 riti o tem. In zdelo se mi je, da
 sva se razumela popolnoma. Vse
 je bilo jasno, tiho, srečno.

Nekoč sem bil na velikonoč-
 nih počitnicah: na veliko soboto
 ponoči sva bila sama v sobi —
 čakala sva vstajenja: in takrat,
 kakor da se je razkrilo vse nje-
 no skrivnostno materinsko srce:

ANGLEŠČINA
 za tujcemce-odrasle za pričet-
 niki ali napredujoče učence. —
 Privatni pouki

FRANCES ZVERINA
 310 Citizens Bldg.
 Tel.: CHerry 4050

Prodaja se

Hiša, osem sob za dve druž-
 ni na Holmes Ave., se mora pro-
 dati radi smrti. — Vpraša se pri
 J. Globokar na 986 East 74 St.,
 Henderson 6607.

pripovedovala mi je svojo po-
 vest, to nepozabljivo povest —
 vso noč do prve zarje, ko so
 zapeli zvonovi in sva šla v cer-
 kev k vstajenju. V teh časih je
 bila kakor premlajena, vsa živa,
 polna spominov in nad. In zdaj
 se je to srce za vekomaj zapri-
 lo. To srce, tako polno trpljenja in
 ljubezni.

Knjiga o materi! Kdo bi ne
 pisal? In kdo bi jo napisal?

Vaš dom bo lepši, trpežnejši, ako je barvanje na
 njim res dobro delo. Mi vam napravimo prvovrstno de-
 lo, zunaj in znotraj. Dekoriranje znotraj je naša poseb-
 nost. Delo garantirano.

A. PLUTH IN SINOVI
 21101 Recher Avenue

Pokličite, da vam damo proračun brezplačno
 KEnmore 3934-R

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
 vsem prijateljem in znancem!

EAST 61st STREET GARAGE

Rich in Klun, lastnika

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Kadar potrebuje vaš avtomobil popravila, pokličite
 nas. Delo je jamčeno prvovrstno in po zmernih cenah.
 Se priporočamo za naklonjenost!

KLOBUKI

Lepa izbira slamnikov od \$1.45 naprej. Torbice, rokavice in druge potrebšči-
 ne v najnovejših barvah

59c in več
O BLEKE

OBLEKE ZA BIRMO IN PRVO SV. OBHAJIL OD 1.95 do 6.95
 ŠLAJERJI ZA OBHAJIL OD \$1 IN VEČ

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

GRDINA'S Bridal & Beauty Shoppe

OBLEKE — NOGAVICE — KLOBUKE
 6111 ST. CLAIR AVENUE

HENDERSON 6800

Ob prazniku izrekam najlepšo zahvalo vsem mojim cenjenim odjemalcem tako posameznim

kom kakor društvom in klubom za vso naklonjenost v preteklosti in se toplo priporočam vsem v
 bodoče. Voščim in želim vsem prav vesele velikonočne praznike.

DRENİK'S BEVERAGE
DISTRIBUTING, Inc.

ERIN BREW

OLD SHAY ALE

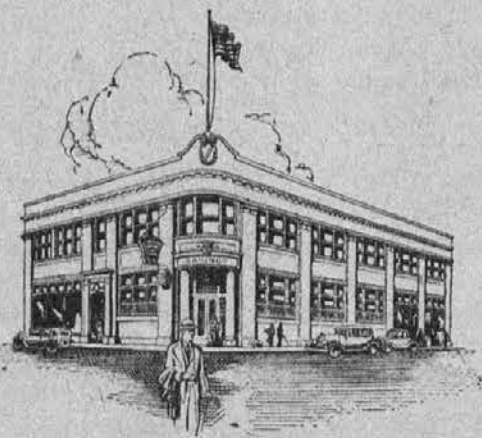
VIENNA STYLE PIVO IN ALE

23776 St. Clair Avenue

KEnmore 2430-2739

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

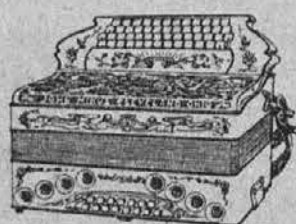

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 St. Clair Avenue

HENDERSON 5670

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

JOHN MIKUŠ

IZDELUJEM IN POPRAVLJAM HARMONIKE

6607 Edna Avenue

VESELO ALELUJO ŽELIMO VSEM!

Collinwood Baking Co.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

MR. IN MRS. K. ZNEBEL

RED LEAF INN

10009 PRINCE AVENUE

Dobra pijača in dober prigrizek. Se priporočamo.

CAVALIER CAFE

John Močnik, lastnik

6507 ST. CLAIR AVENUE
ENDicott 9026 Tables for Ladies

Dobro pivo, vino in žganje

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

JOHN BUKOVNIK

VAŠ SLIKAR

762 East 185th Street

Član Progresivne Trgovske Zveze.

Se priporočam vsem za naklonjenost

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

Zavarovalni agent in velikan

(Moderna pravljica)

V nekem majhnem angleškem mestu je živel mlad človek z imenom Jack. Ze od mladih nog si je vroče želel, da bi dovršil kako junaško dejanje, ki bi njegovo ime ovekovečilo za vse čase. Ves ljubosumen se je oziral za plemiči in vojskarki, ki so na svojih brhkih konjih topotali skozi mesto. Kako pa bi se kot preprost zavarovalni agent mogel kosati z njimi v borbi za čast in slavo? Ni imel ne sulice ne ščita, marveč le nalivno pero in belečnico.

Na visokem hribu blizu mesta pa je gospodoval velikan z imenom Gromska Strela. Ta velikan, ki sicer ni bilo nič drugega posebnega na njem, ko da je takole na štirinajst dni prihajal v mesto in odgnal s seboj več meščanov, je pa prebivalstvu povzročal precej zatrege. Imel je zmeraj boljši tek in je v enem samem letu zmanjšal število prebivalcev od 3289 na 3115. (Številke nam je dala mestna trgovska zbornica na razpolago.) Velikanu je bilo več ko 300 let in je bil za svojo starost precej dobro razvit.

Jack je sklenil, da bo deželo rešil te nadloge ali pa bo pri tem poskusu umrl. Nekega lepega jutra je odrinil, oborožen z razpredelnicami, obrasci in statističnimi podatki, v velikanov grad.

Velikan je bil vprav pozajtrkoval, ko je Jack vstopil, se spoštljivo priklonil in začel: "Ali mi je čast govoriti z gospodom Gromsko Strela? Dovolite, da vam razložim majhen predlog, ki vas bo brez dvoma zanimal."

Velikan ga je besno pogledal in nekaj nerazumljivega zabrundal.

"Povod mojega obiska," je nemoteno nadaljeval Jack, "bolje: mojega misijonstva, ker jaz sem tako rekoč..."

"...dober za pečenko..." je zabrundal velikan in se je spogledljivo zazrl v veliki železni lonec na ognjišču.

"Gospod Gromska Strela," je nadaljeval Jack, "jaz sem prišel tako rekoč v najglobljo korist vaše osebe. Moja zavarovalna družba se je bavila še prav posebej z razmerami velikanov in je izdelala načrt zmernih premij, ki vam bodo brez dvoma prišle. Ali ste že kdaj pomislili na to, s čim se boste preživljali, ko boste imeli pet in šestdeset let?"

"Pet in šestdeset?" je porogljivo zakrutil velikan. "O božiču sem obhajal tri sto sedem in dvajseti rojstni dan, da veš, tepce neumni!"

"V redu," se je popravil Jack, "ali ste že pomislili na to, s čim se boste preživljali, ko boste imeli tri sto pet in šestdeset let? Poklic velikan brez dvoma dosti donasa, vendar veste vi prav tako kot jaz, da ga ne boste mogli večno izvajati. Pomislite samo na mamo! Danes še čil in zdrav — jutri v muzeju! Statistika dokazuje..."

"Poberi se ti in tvoja vražja statistika!" je zarjul Gromska Strela in pograbil svojo gorjajočo.

"Statistika dokazuje," je Jack nadaljeval, "da more velikan vaših let pričakovati le še nadaljnjih 59, 71 let. Umrljivost velikanov vedno bolj raste. Saj sem šele nedavno govoril z nekim odličnim velikanom, gospodom Gogom, od tvrdeke Gog in Magog. Dejal mi je: 'Počemu mi bo zavarovanje? Svoj živ dan nisem bil niti enkrat bolan.' 'Prav,' sem mu odvrnil, 'ne bom vas silil, a še kesali se boste.'"

"No? In kaj se je zgodilo?" je velikan vprašal z vedno večjim zanimanjem.

"Že koj drugi dan," je odvrnil Jack, "ga je začela tresti mrz-

lica in čez teden dni je šel v krtovo deželo rakom zvižgat. Gospod Gromska Strela," je še bolj goreče nadaljeval Jack, "kaj bi storili, če bi takole nekega lepega dne kakšen mlad David prišel k vam s fračo in bi vas zadel prav v sredo čela? Kdo bi plačal račun zdravnika? In kaj bi bilo z vašo gospo so-progo in s spoštovanimi gospodi otročički? Ali ste že kdaj pomislili, da..."

Tako in podobno je Jack neprestano vrtal v velikana. Svoje besede je še posebej poudarjal s tem, da se je zdaj pa zdaj s kazalcem dotaknil mogočnih velikanovih prsi. Gromska Strela se je pogreznil v otožno molčanje. Že čez pol ure so mu lica pogledela. Število let njegovega življenja je zdrknilo od 59,71 na 42,09 let in v istem razmerju se je dvignil njegov pritisk krvi. Iz vsega srca si je želel, da bi Jack vendar nehal govoriti o minljivosti vsega pozemskega.

Da bi tega mladega norca kako ugnal v kozji rog, ga je hotel nenadoma prestrašiti s krvoločnim tuljenjem. Globoko je zajel sapo in je začel debelo gledati. "Hi, ho, ha hu!" je hotel zarjoveti, toda, kako je osupnil, ko je spoznal, da je bil njegov glas samo medlo hreščanje! Jack se je pomilovalno nasmehnil temu jalovemu poskusu in je ponovil svoje pojasnilo o nezmožnosti pridobivanja.

Velikan je besno segel po svojemu železnem kiju. Toda ko ga je hotel zavihteti nad svojo glavo, je odpadel njegovim oslabeлим rokam. Ničesar drugega ni zmoget, ko da je nebogljeno obsedel in poslušal razlago svojega obiskovalca.

In to razlaganje je trajalo nenehoma dalje in dalje.

Čez dve uri nato, vprav tedaj, ko je Jack pojasnjeval razliko med delno in popolno pridobinsko nezmožnostjo — z zgledi! — je Gromska Strela slabotno zavzdihnil in zaprl oči. In prav takrat, ko je hotel Jack prav živo pripovedovati o nezgodi gospe Waldbuurnove, in dodati, kako je zavarovalna družba nadomestila tri prste njene desnice, je bil velikan mrtev.

Tako je Jack zmagal tam, kjer so se slavni vitezi in hrabri vojskarki zaman borili. Uspešno mu je, da je velikana z besedami ubil.

Velikansko veselje je zavladalo po vsej deželi, ko je ljudstvo zvedelo za velikanovo smrt. Jack je prejel od svoje družbe bogato provizijo, dasi ni napravil kupčije z velikanom.

KAJ OTROCI VSE VIDIJO

Osemaletna Pavla in devetletni Peter gledata med vožnjo skozi okno in opazujeta mimohiteče brzjavne žice. Nenadoma vzklikne Pavla:

"Ali si kaj opazil, Peter?"

"Kaj pa?"

"Da žice samo na tej strani tečejo mimo, na oni jih pa ni?"

Peter se obrne, rekoč:

"Seveda. Ali pa ti sploh veš, kaj te žice pomenijo?"

"Seveda vem. Ti misliš, da samo ti vse veš. Te žice varujejo progo."

"Hahaha!" se zasmee Peter. "Kaj še! To so brzjavne žice!"

"Ali res?" pravi Pavla materi.

"Res," potrdi mati.

"Zakaj pa ni na drugi strani nobenih žic?"

"Ker ni treba, da bi bile," meni mati.

"Narobe!" vzklikne Peter.

"Na drugi strani je brezžični brzjav!"

Ponesite svojim dragim lepe cvetlice za Velikonoč. Razveselilo jih bo. Imeli bomo veliko izbero cvetlic v lončkih kakor tudi narezano cvetje in šopke (corsages) za dekleta in žene. Se priporočamo za naklonjenost.

LOUIS SLAPNIK

15803 Waterloo Road

KENmore 6363

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE,
vsem našim sotrudnikom in prijateljem

Se priporočamo za simpatično sodelovanje v bodočnosti. Zastopnika prekomorskih parobrodskih družb, denarna naročila, notarske dokumente.

STEVE F. PIRNAT in JOSEPH GRDINA CO.

6121 ST. CLAIR AVENUE

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

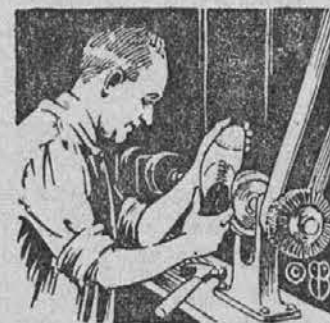
JOSEPH GLOBOKAR

Real Estate — Houses — Lots and Farms
986 EAST 74th STREET
ENDicott 6607

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želijo vsem ter se toplo priporočajo za naklonjenost
sledenci

ČEVLJARJI

FRANK DACAR

17308 GROVEWOOD AVENUE

FRANK MARZLIKAR

16209 ST. CLAIR AVENUE

MICHAEL UREK

18613 ST. CLAIR AVENUE

FRANK ZAUBI

17436 ST. CLAIR AVENUE

MATH ZABUKOVEC

16817 WATERLOO ROAD

ANTON ZUPANČIČ

524 EAST 152nd STREET

MAX PERLMUTER

755 EAST 152nd STREET

HARRY GEFFEN

15701 WATERLOO ROAD

AMERICAN SHOE REPAIR

642 EAST 185th STREET

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

Zahvaljujeva se za vašo naklonjenost napram naši trgovini v preteklosti in se priporočava še v bodoče.

Frigidaire — Maytag pralni stroji — Magic
Chef in Grand Peči

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

Jerry Bohinc in John Sušnik, lastnika
6104 in 6119 St. Clair Avenue

ENDicott 3634

819 East 185th Street

v La Salle poslopju

KENmore 6750

WATERLOO DEPT. STORE

nudi cenjenemu občinstvu popolno izbero ženskih oblačil, klobukov, moške opreme in čevljev za celo družino

CENE SO NIŽJE KOT KDAJ PREJ!

Pridite k nam in se prepričajte

WATERLOO DEPT. STORE

15504-12 Waterloo Road

na vogalu East 156th Street

JIM SLAPNIK, JR.

6620 St. Clair Avenue
HENDERSON 8824
CVETLIČARNA

Cenjenemu občinstvu priporočamo našo cvetličarno, kjer imamo vedno lepo zalogo krasnih cvetlic za vse prilike, posebno sedaj za praznike bomo imeli lepo izbero.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

KUNSTEL'S NITE CLUB

Phone: ENdicott 9208
SPECIAL FRIDAY FISH FRY
Saturday Chicken Dinner Good Music
Come one, come all — Come big, come small

CALL FOR RESERVATIONS

6616 St. Clair Avenue

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

MIKE POKLAR & SON

That Good Gulf Gas — Gulf Pride Oil and Lubrication
Tube in tajerje — baterije in avtomobilске potrebščine. Ignition Work.

AUTO WASH

East 43rd St. in St. Clair Avenue

ENdicott 9181

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

FRANK MIHCIC CAFE

7202 St. Clair Avenue

ENdicott 9359

Pri nas dobite vedno dobro pijačo, 6% pivo, vino in žganje ter dober prigrizek. Odprto do 2:30 vsako jutro.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

JOE ZALOKAR

911 ADDISON ROAD

Gostilna

Pri nas dobite vedno dobro pijačo, 6% pivo, vino in žganje ter dober prigrizek. Ob priliki se oglašite pri nas in postregli vam bomo najboljšje.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

FRANK GABRIEL

1383 EAST 53rd STREET

Mesnica in grocerija

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Priporočamo se v bodoče.

PASIJONSKE PROCESIJE V STARI LJUBLJANI

Obraz stare Ljubljane pred več stoletji je bil pač popolnoma drugačen kakor je danes. Drevo Zvezde takrat še ni bilo. Ondi je bil kapucinski vrt; na spodnjem, jugovzhodnem robu, na oglu nasproti današnji Filharmoniji, takratnemu gledališču deželnih stanov kranjskih, pa je stal kapucinski samostan s cerkvijo. Še poprej, do konca 16. stoletja je bil tamkaj vrt, ki je pripadal dvorcu na prostoru sedanje univerze. Nadvojvoda Ferdinand III. ga je poklonil kapucinom, ki so tam sezidali cerkev s samostanom. Leta 1608. je knezoškof Tomaž Hren posvetil novo kapucinsko cerkev. K posvetitvi se je zbralo do 20.000 ljudi s Kranjskega, Štajerskega in Koroškega s 500 zastavami in banderi. V velikem oltarju se je nahajala, kakor poroča Valvazor, čudovito lepa slika sv. Janeza, umetniško delo italijanskega slikarja Palme.

Cesar Jožef II. je razpustil mnogo samostanov, prizanesel pa je kapucinom. Sele Francozi so jih razgnali na vse strani: v škofjo Loko, Kamnik in Krško. Cerkev pa so spremenili v konjski hlev in skladišče za vojne potrebščine ter preuredili samostan za vojašnico. Tako je ostalo ves čas francoske zasedbe v naši deželi. Ko je Avstrija leta 1813. spet zavladala v naših krajih, sta bila kapucinska cerkev in samostan že v tako slabem stanju, da so jih leta 1817. porušili.

Početki pasijonskih procesij

Leta 1598. in 1599. je razsajala po vsej Kranjski strašna kuga, ki je imela zlasti v Ljubljani obilno smrtno žetev. Samo v mestu je pomorila nad 400 ljudi, kar je bilo za tisto dobo pač zelo veliko število, in je navdala ljubljansko prebivalstvo z neznansko grozo. Meščani so poskušali vse mogoče, da bi pregnali strašno morilko, a vse je bilo zaman, nič ni pomagalo. V tej hudi stiski in sili se je zaobljubila bratovščina trgovcev, imenovana Redemptor mundi (Odrešenik sveta), da bo v stolni cerkvi postavila oltar. To zaobljubo je leta 1601 tudi zares izpolnila. Razen tega se je ta bratovščina še obvezala, da bo vzpirajala vsako leto na veliki petek pasijonsko procesijo s predvajanjem Kristusovega trpljenja in smrti. Naprej pa so morali zbrati za to potreben denar. Pasijonske procesije je omogočil šele pobožni mešan Troppenau, ki je volil v ta namen 1500 goldinarjev. Ta glavica se je pozneje zvišala na 2750 gold. Nato so prispevali na škofovo priporočilo tudi deželni stanovi kranjski znesek tisoč goldinarjev. In tako je bila podana gmotna podlaga.

Pasijonske procesije v Ljubljani so se poprej oznanjale v cerkvah s prižnice v nastopnih župnijah: Preserje, Vrhnika, Polhov gradec, Brezovica, Dobrova, št. Vid, Šmartno, Komena, Dol, Ihan, Šmarje, Vodice, Ig in Prežganje. Duhovščina je opominjala ljudi, da naj se pobožno vedejo, ne pa kakor pustne šeme. Zakaj pogosto se je dogajalo, da se je kdo izmed sodelujočih od procesije odstranil in se v gostilni tako napil, da se sploh ni več vrnil k sprevodu. Tudi sicer so se večkrat dogajale nerednosti in nedostojnosti, tako da so grozile posvetne in cerkvene oblasti ter so hotele odpraviti pasijonske procesije. Duhovščina je ljudi opominjala, da bo prišla nadnje spet kuga, šiba božja, ki so bile baš zaradi nje pasijonske procesije ustanovljene. Za ta dan so morali mestni prebivalci pomesti in počediti ulice in trge, kar so sicer storili le še enkrat v letu na Te-

lovo. Meščani so morali razsvetliti in okrasiti okna v vseh hišah, mimo katerih se je spreved pomikal.

Velikostno gledališče na ulici

Prvič je šla v Ljubljani pasijonska procesija 24. marca 1617 iz kapucinske cerkve skozi vse mesto. Velikanske množice od blizu in daleč so jo prišle gledat. Sicer so imela podobne pasijonske procesije tudi nekatera druga mesta, kakor škofja Loka, Kranj, Novo mesto, vendar pa so tuji pravili, da še nikjer niso videli tako dolge, lepe in pobožne procesije kakor baš v Ljubljani. Predstavljalo se je vse Kristusovo trpljenje, poleg tega so bili tudi prizori iz sv. pisma stare in nove zaveze. Vse to so deloma nosili na odrih, deloma prevažali na vozovih; vršilo pa se je tudi peš in na konjih pred pobožnim občinstvom, ki je stalo in gledalo ob straneh. V prvih letih so predstavljale Kristusa, apostole in ostale imenitnike osebe iz visokega plemstva, pozneje pa le še najeti ljudje. Jude so predstavljali sprva Krakovčani in Trnovčani, nato pa tudi le še najemniki, ki so na postajah večkrat izstopali in hodili popivat ter uganjali še druge nerednosti. Okoli leta 1760. je morala postaviti vas Kozarje šestdeset mož kot nosače za dve skupini; baron Codelli, grof Lichtenberg, generalni vikar Schildenfeld in bistriški opat pa vsak po trideset mož kot nosače za vsako skupino. V pasijonski procesiji se je nahajalo tudi mnogo puščavnikov, javnih spokornikov in še mnogo drugih ljudi, ki so nosili velike križe na ramah, se bičali in delali javno pokoro. Duhovnik, ki je vodil procesijo, je nosil kos križa, na katerem je Kristus umrl. V Ljubljani sta bili dve cerkvi, v katerih so se nahajali, kakor se je trdilo, ostanki sv. križa: cerkev diskalceatov ali bosonogih avguštincev, ki je stala na prostoru današnje Kmetске posojilnice na Tyrševi cesti in cerkev nemškega viteškega reda v Križankah.

Pasijonska procesija je veljala mnogo denarja. V kapucinskem samostanu je bilo shranjenih več sto kosov obleke, ki jo je bilo treba vedno znova popravljati in nadomeščati. Zakaj zgodilo se je, da je "Luciferja popadel samostanski pes, za kar so mu nasuli košaro kosti, dva angela sta se vrnila brez perutnic, eden se sploh vrnil ni, tako, da je pač hudič hudiča vzel... Tuje je bilo, da je vrzel konj Smrt s sedla itd." (Cf. Iv. Pregelj: Vesela ekloga. Zbr. spisi VI.). Račun iz tiste dobe navaja, da je bilo treba plačati obrtnim zadrugam za sveče 10 goldinarjev. Delavci, ki so postavljali odre, so dobili sto bokalov vina za 15 gold., kruha pa so pojedli za 2 gold. 50 krajcarjev. Posvetni duhovniki, ki so spremljali procesijo, godci in trobentači so dobili po 2 gold., cerkovnik pa en goldinar. V začetku je skrbela za stroške bratovščina trgovcev, pozneje pa je radodarnost minila in so kapucini prevzeli vso skrb za stroške in plačila. Toda obresti iz glavnice so bile majhne in že leta 1681, so kapucini na shodu defintorjev svojega reda v Celju sklenili, da bodo Ljubljancem odpovedali pasijonske procesije, kar pa se takrat še ni izvršilo.

Smrt jaše

Pasijonske procesije so se vršile na veliki petek v poznem popoldnevu izpred kapucinske cerkve. Velikanske množice mestnega in kmetskega prebivalstva so se zgrinjale okoli samostanskih zidov. Znamenje za začetek

procesije so dali piskarji s trobentami z lesenega stolpa na Gradu, zakaj v tisti dobi Ljubljanski grad še ni imel zidanega stolpa. Nato so se oglasile trobente tudi na Kapucinskem trgu. Sveta tišina je vladala med zbrano množico. Prvi mrak je padel nad mesto, ko je stopil kot prvi skozi samostanska vrata vodja pasijonske procesije, oče kapucin. Bil je oblečen v široko, rdečo kuto, v roki pa je držal palico z zvezdo. Zdajci so zadržali vsi navzoči v neznanjski krozi: na visokem, s črnim suknom pregrnjenem belcu je prihajala Smrt z velikim bobnom pred seboj. Za njo pa je prikorakal praporščak v črni kuti in s črno krinko na obrazu. V rokah je držal veliko črno bandero, tako dolgo, da se je vlekle za njim. Ob straneh sta mu stopala dva črno oblečena dečka, ki sta držala vsak za en srebrn čop bandera.

Razpored spreveda

Za pasijonske procesije so izšli tiskani programi, ki so jih razdelili med občinstvo in je bil z njih razviden razpored spreveda. V njem je bilo štirinajst "podob" ali skupin. Te so bile nameščene na odrih, katere so vozili najeti nosači, deloma pa so jih vozili na vozovih.

Prva podoba je predstavljala paradiz in padec prvih staršev. Na odru so bili: Adam in Eva, dva angela in Adamoviči, Adamovi otroci. Tej skupini so sledile razne obrtne bratovščine, vsaka s svojim celovskim banderom. Spremljali so jih angeli, ki so nosili kelih, denarno mošnjo, vrv, meč, šibo, sramotilni steber, plašč, ključ, gobo, lestvico, krono in petelina.

Druga podoba: Smrt. V tej skupini sta jahali na konjih duhovna in svetna smrtna konjica. V prvi so bili: papež, dva kardinala, škof, dva kanonika, župnik in dva kaplana. V svetni smrtni konjici pa: cesar, kralj, nadvojvoda, dva volilna kneza, grof, baron, plemiči, župan, mešan, kmet in berač. Skupino je zaključila smrtna pehota, velike in male Smrti.

Tretja podoba: Pekel. V tej skupini je jahal Lucifer z mnogimi hudiči. Štirje hudiči so vlekli na verigi pogubljeno dušo, ki je pretresljivo vekala. Hudiči so se grozno krohotali, da so se gledalci prestrašeni umikali.

Četrta podoba: Zadnja večerja. Podoba sta vozila dva konja. Na odru je bil Kristus z 12 apostoli, ki so se pogovarjali in si pripovedovali to, kar se je gojilo pri zadnji večerji.

Peta podoba: Samon. Tu je jahal kot prvi polkovnik na konju, nato dva narednika na oslih. Potem sta šla peš dva bobnarja, med njima piskar. Sledilo jim je 12 sulicarjev in oddelek grenadirske konjice. Zdej je prihajal Samson z dvanaestimi sulicarji in z oddelkom grenadirske konjice.

Šesta podoba: Krvavi pot. V tej skupini je neslo na odru šestnajst mož Oljsko goro: Kristusa, ki je potil krvavi pot in pet angelov. Za odrom so hudiči na vrh vlekli Judeža Iškarjota. Sledili so: bobnar, množica dečkov, štirje farizeji, štirje judje, ki so peljali ujetega Krista, velika duhovna Ana in Kajfež, nato Pilat in Herod na konjih in dva plemiča.

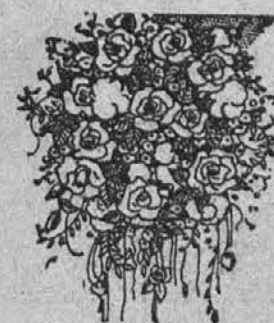
Sedma podoba: Bičanje. V skupini je bilo pet oseb, nosilo jo je šestnajst mož. Na odru sta bila dva angela, trije judje pa so bičali Kristusa.

Osma podoba: Kronanje. Na odru, ki ga je nosilo šestnajst mož, je bilo sedem mladeničev: štirje angeli in trije ljudje, ki so kronali Krista s trnjevo krono.

Deveta podoba: Jeronim, ki je žalosten sam korakal. Za njim je šlo 16 črno oblečenih puščavnikov z rdečimi križi na ramah. (Dalje na 2. strani)

SVETE'S FLOWER SHOPPE

MISS FRANCES SVETE, lastnica
6120 St. Clair Ave.—HENDERSON 4814

Krasne cvetlice in šopke se vedno dobijo v naši cvetličarni. Posebno sedaj za praznike imamo na razpologo veliko izbero.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

EMERY KRIZMAN'S BAR

961 Addison Road

Kot znano — Kjer se toči najboljšje pivo na svetu.

Yes sir!

AMERICAN AND GERMAN IMPORTED BEERS, LIQUORS

BE HAPPY!

JOHN LADIHA

1242 East 74th Street

ENdicott 4717

GROCERIJA IN MESNICA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

ADDISON FURNITURE

7210 St. Clair Avenue

HENDERSON 3417

Nova trgovina z najmodernejšim pohištvo. Pri nas dobite vedno dobro blago za nizko ceno. Se priporočamo za obisk.

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

JOHN PAULICH

GOSTILNA

5238 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno najboljša domača jedila, goraka in mrzla, kakor tudi dobro pijačo, 6% pivo, vino in žganje. Se priporočamo, da nas obiščete ter želimo vsem obiskovalcem vesele velikonočne praznike in mnogo pirhrov.

KOMIN'S PHARMACY

6430 ST. CLAIR AVENUE, VOGAL ADDISON ROAD

Slovenska lekarna

Želimo vsem našim znancem in prijateljem vesele velikonočne praznike, ter se priporočamo za obilen obisk.

JOHN MARN DRY CLEANING

6518 St. Clair Avenue

Vesela velikonočna praznika in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost in se priporočamo še za v bodoče.

Sčistimo, zlikamo in zakrpamo vašo obleko po vedno najnižji ceni. Pridemo iskat in zopet pripeljemo na dom. Pokličite nas po telefonu

ENDICOTT 2940

JACK IN ANTONIA SUSEL

1301 EAST 54th STREET

Želimo vesela velikonočna praznika vsem gostom in prijateljem!

Pri nas vam vedno postrežemo z dobro pijačo, pivom, vinom in žganjem, ter s dobrimi jedili. Se priporočamo za obilen obisk.

A. BROFMAN

Modna trgovina z žensko in moško opravo

6030 ST. CLAIR AVENUE

Vesela velikonočna praznika in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

ANTON PETKOVŠEK

965 ADDISON ROAD

HENDERSON 4893

Pivo, vino in žganje ter dober prigrizek

Vesela velikonočna praznika želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

JEANETTE'S RESTAURANT

1022 EAST 63rd STREET

Lastnica: Marjeta Turšič

Vedno postrežemo z najboljšo domačo hrano in 6 procentnim pivom, kakor tudi vinom. Se vsem priporočamo za obisk. — Postregli vam bomo najboljši.

Želimo prav vesela velikonočna praznika vsem obiskovalcem in prijateljem!

CHAS. ROGEL

6526 ST. CLAIR AVENUE

Krojač

Vesela velikonočna praznika in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Hvala za dosedanje obisk. Se priporočamo za bodoče. Mi izdelujemo obleke po meri in čistimo in likamo.

KEN-RAD IN RAYTHEON TUBES

B. J. RADIO SERVICE

HENDERSON 3028

Prvovrstno delo na vseh radijih. Vse delo jamčimo. Radije in zvočne sisteme izdelamo po naročilu.

1363 East 45th Street

Prav vesela velikonočna praznika želimo vsem!

PASIJONSKE PROCESIJE V STARI LJUBLJANI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Deseta podoba: Ecce homo! Na odru je bilo sedem oseb: Pilat, dva juda, farizej in dva angela. Pilat je prelomil palico in jo vrnil pred Krista. Nato so jahali štirje farizeji s črnimi klobuki. Za njimi je bil voz z dvema križema: za desnega in levega razbojnika. Judje so nato vodili oba razbojnika skupaj zvezana. Potem so šli: Veronika, Kristus s križem na rami, ob straneh dva juda in končno žalostna mati božja. Sledile so ji Marija Magdalena, Marija Salome in Marija Kleofa. Nazadnje je prihajala turška konjica in končno še Longin s sulico.

Enajsta podoba: Kristus na križu. Skupino so vozili trije konji, katere je vodilo šest mož. Pod križem sta stala Cupido (poželenje) in Marija Magdalena, za križem pa štiri osebe, ki so predstavljale Evropo, Azijo, Afriko in Ameriko. Avstralija takrat še ni bila znana.

Dvanajsta podoba: Mati božja sedem žalosti. Na odru je bilo pet oseb: Marija z dvema angeloma, Cupido in Janez Evangelist. Za odrom sta nesla dva plemiča na blazini žezlo in krono. Nato je šel kralj David s harfo, zadnji pa je bil plemič, ki je nesel plašč.

Trinajsta podoba: Skrinja zaveze, ki so jo nesli na odru štirje leviti, ob strani pa sta stopala dva levita s kadilnico v roki.

Štirinajsta podoba: Grob Kristusa, ki ga je neslo osemnajst nosačev, v rdeče kute odetih. Ob straneh so korakali mestni svetovalci, visoko vzravnani, s svetilkami v rokah, svečeno oblečeni in v dostojanstvenih lasuljah, kakor so hodili navadno k sejam in obravnavam na magistratu. Zada je šla meščanska straža, na čelu pa mestni glavar s praporščaki. Nato je sledila godba, ki je ves čas med sprevodom igrala umerjene koračnice in žalne postne melodije. Ves sprevod je zaključila duhovščina ter velika množica napol golih spokornikov, bičarjev in pod belimi križi sklonjenih križarjev.

V hrušču in trušču

Pasijonska procesija se je pomikala od kapucinske cerkve proti Vicedomskim vratom, ki so zapirale vhod v Gosposko ulico. Na desni strani je stala vicedomska palača, pred vrati pa je bil pridvizi most čez mestni jarek. Nižje proti vodi se je dvigal mrki, okrogli stolp z ječami. Tod skozi se je pomikal sprevod v strašni gneči in nepopisnem hrušču in trušču, v katerem je zamrla vsaka beseda. Bobnarji so bobnali, piskači piskali, fanfare slovesno donele. . . Veličastna procesija se je pomikala skozi Gosposko ulico, kjer so na obeh straneh stali plemiški domovi, pa še naprej na Novi trg, kjer je tudi imelo kranjsko plemstvo svoje dvorce in palače. Immed vseh je bil tukaj najlepši knežji dvorec, tri nadstropja visoka palača Turjačanov, z umetniško izdelanim baročnim portalom. V palači je bil italijanski vrt, kjer so rastle pomaranče in limone. Meščani in meščanke so se čutili srečne, če in kadar so smele njihove noge stopiti v to čudovito palačo. Knežjemu dvorcu nasproti je bila palača deželnih stanov kranjskih ali lentovšč. Tu so zborovali kranjski deželni stanovi.

Za pasijonsko procesijo so bili vsi dvorci in vse palače sijajno in razkošno razsvetljeni. Na vseh oknih so gorele luči, svetilke in lampijoni; vsa pročelja so bila okrašena s cveticami, kipji in svetniškimi podobami. Spreved se je pomikal po Novem trgu navzdol pa skozi Čevljarsko ulico in čez Čevljarski most. Gneča je bila neznosna in kar nevarna, kajti ljudje so pritiskali in rinili prav do odrov, vozov in tesno do konj. Ob straneh iz vrst gledalcev so očetje in matere dvigali kvišku svoje otroke, ki od zgoraj nesrečnosti in priče kova-

nja že po več dni niso mogli niti jesti niti spati. K pasijonskim procesijam so prihajali ne le meščani in okolčani, temveč so se zgrinjali semkaj v velikem številu tudi tujci s štajerskega. Koroškega in iz oddaljenejših dežel. Zakaj ljubljanske pasijonske procesije so slovele zaradi svojega sijaja daleč preko kranjskih meja.

Za vsako "podobo" so hodili križenosci in javni spokorniki, ki so nosili dolge, težke križe in delali javno pokoro. Sledila je tudi množica pobožnih ljudi, ki je na ves glas molila in klicala usmiljenje božje z nebes. Igralci pasijonskih procesij v skupinah in živih slikah so med sprevodom na odrih in vozovih govorili posebnosti, za ta primer zložene govore in pesmi, s katerimi so pojasnjevali pojedinke podobe. Zaradi posebnosti izvajanja in jezika bodi naveden primer iz 3. podobe (Pekel), kjer je pogubljena duša tožila:

"Preklet bodi od mene usak grech,

kir sem ga billa sturilla.

Sakai sem ga dershalla sa en smech

inu sem mo perno lilla."

V svitu žarečih plamenic in gorečih sveč se je sprevod pasijonske procesije pomikal mimo jetnišnice Pod Trančo na Stari trg in tam okoli vodnjaka nazaj. Procesija je šla nato čez Mestni trg, kjer so bile trgovske hiše in ostala poslopja z magistratom posebno razkošno razsvetljene. Spreved se je nadaljeval mimo stolnice do frančiškanske cerkve in samostana, ki sta stala takrat na današnjem Vodnikovem trgu. Nato pa se je vračala pasijonska procesija skozi špitalsko ulico čez most nazaj do kapucinskega samostana.

Pasijonska procesija leta 1630. je bila za Ljubljano usodna. Po končani procesiji nekdo svoje plamenice ni pogasil, temveč je kar gorečo odvrnil tam nekje na gornji Karlovski cesti. Nastal je strašen požar v šentjakobskem okraju ter se je ogenj razširil tudi na okrogli stolp, ki je stal na severovzhodni strani Gradu. V tem stolpu je bila smodnišnica. Meščani so bili kajpada v nepopisnem strahu. Nihče se ni upal približati stolpu. Končno okrog polnoči je padla iskra v smodnik in je stolp s strašnim treskom zletel v zrak.

Zmaga nad bolečino

Življenjska usoda moža, ki je odkril morfij

V prvih poveljnih letih je nemški kraj Neuhaus pri Paderbornu spravil v promet zasilne banke, ki so kazali sliko na pol razpadle kože in moža, ki mu je bilo videti v potezah obraza razočaranje in zagrenjenost. Ta mož je bil lekarnar Serturner in besede pod obema slikama so označevale življenjsko tragedijo tega moža, ki se mu mora človeštvo zahvaliti za eno največjih zmag, zmago nad bolečino: "Tvoja koča razpada, tvoj grob bo razsut, toda tvoje delo bo ostalo, dokler bo zemlja stala!"

Že v mladih letih se je seznanil Friedrich Serturner z grenkim razočaranjem. Njegov oče, inženjer in visoko naobražen mož, mu je zbudil ljubezen do tehnike in samostojnih tehničnih eksperimentov. Določeno je bilo, da se bo oprijel neke očetovega poklica. Toda oče je umrl in je ostavil družino v bedi. Serturner je bil lahko vesel, da je dobil mesto pripravilnika v neki lekarni v Paderbornu, ki ga je rešilo najhujšega pomanjkanja. Poleg nalog, ki jih je moral tu izvršiti, pa se je bavil v prostem času s kemičnimi raziskavami. Ko mu je bilo 20 let, je položil izpit za lekarniškega pomočnika. Spridevalo, ki mu ga je izdal predložil, je bilo nad vse

pohvalno. Se poltretje leto je ostal v tej lekarni, kjer je z njenimi starimi pripomočki l. 1805. odkril "uspavalno prvine opija", kakor je takrat imenoval morfij. Leto dni pozneje je objavil svoje odkritje v nekem lekarniškem vestniku, toda znanstveni svet je to odkritje prezrl.

Pozneje se je preselil v mesto Einbeck na južnem Hano-veranskem, kjer si je uredil lastno lekarno. Baval se je še dalje z raziskovanjem opija, priobčeval je sestavke o morfiju, toda priznanja ni doživel. Nekoč je preizkusil morfij dozo in je ostal skoraj le po naključju živ.

Sloviti francoski fizik Gay-Lussac je bil eden izmed prvih, ki so znali upoštevati Serturnerjeve zasluge. Ko je Serturner l. 1817. objavil dokončno veliko razpravo o svojih raziskovanjih, se je njegovo ime navzlic vsemu odporu vendarle razširilo tudi po Nemčiji. Imenovali so ga za častnega doktorja filozofske fakultete v Jeni in za člana številnih znanstvenih družb doma in v tujini. Toda nasprotnikov je imel vedno dovolj. Drugi so se ponašali za odkritelje morfija, utihnilo so šele tedaj, ko mu je Francoski zavod priznal veliko nagrado. V Einbecku ga je skušal izriniti neki tekmeč. Prebivalstvo je bilo sicer s Serturnerjem, toda je moral mestece vzlic temu ostaviti. 1820. se je preselil v Hameln, kjer je vodil mestno lekarno. Tudi s nadaljnjim znanstvenim delom je prehitel svoj čas. Tako je že l. 1831. trdil, da mora biti povzročitelj kolere živo, strupeno bitje, ki se samo razmnožuje. Bil je tudi početnik kemije alkaloidov. Nešteta razočaranja so mu spodkopala zdravje. Umrl je l. 1841. v starosti 58 let. Letošnjo pomlad bodo nemški farmacevti danes pozabljenemu možu postavili v njegovem rojstnem kraju spomenik.

Joža Bekš:

BREZ NASLOVA

So, rajtam, včasih bolj težke otrokom butare bile: z bršljanom, brinjem, pušpanom, z vrbičjem, oljčjem opletene, z rožiči in oranžami pa s figami in jabolkami obtežene in obložene.

So, rajtam, včasih bolj težki ob žegnju jerbasi bili: s klobasami je gnjat kramljala, zajetna hrenu je pogača pod prtom namežikovala. — Natrpan pehar piruhov — in jerbasa sam — ta bil je nov!

So, rajtam, včasih bolj brhka dekleta s foršata bila: nad zvito kito bela peča, čez grudi ruta židana, dopetna krila v šir blesteča; ob polne boke pa na glas pozvanjal je srebrn pas. —

So, rajtam, včasih bolj krepki ti naši fantje z gor biti: kako lahko nosili so bandero za procesijo. — Oj, fantje, brkov zvihanih in golenic nabiksanih, in mišic v ognju zvarjenih! —

So, rajtam, drugi časi zdaj in starih več ne bo nazaj: lahke so letos butare in prazne vinske čutare; dekličji vsi nakičeni, fantičji izmaliceni. — Le zvón še iz visokih lin budi na prejšnji čas spomin. . .

NAJMANJSI DNEVNIK NA SVETU

Izhaja redno na otoku Cetrtku, ležečem na skrajnem severu Avstralije in Nove Gvineje. Debeli tiskani naslov označja: "Pilot", informacijski dnevnik za Torresovo ožino. Preprost list papirja za 12 palcev, tiskan samo po eni strani, za poročila o dogodkih v tem daljnem kotu zemlje

Ignac Slapnik

Slovenska cvetličarna

6102 ST. CLAIR AVENUE

HENDERSON 1126

Za velikonočna praznika imamo vsakovrstnega velikonočnega cvetja, cvetlice v lončkih in rože. Duh pomladi, duh vstajenja se zrcali v krasoti cvetlic — zato okinčajte domove, da bo tudi v njih cveto novo življenje in vstajenje. V cvetju je življenje, v cvetju je veselje in tiha žalost. Kadarkoli potrebujete cvetje, bilo za okras hiše, ženitovanje ali v času tihe žalosti: pridite k nam.

Iskreno se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo za v bodoče.

Želimo vesela velikonočna praznika vsem!

Vesela velikonočna praznika želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

EDNA DAIRY

J. KLAUS

Slovenska mlekarna

6302 Edna Avenue-HENDERSON 7963

Iskreno se zahvaljujemo za naklonjenost v preteklem, ter se priporočamo za v bodoče. Vedno bomo nudili točno in prijazno postrežbo.

RUDY BOZEGlav

1125 EAST 60th STREET

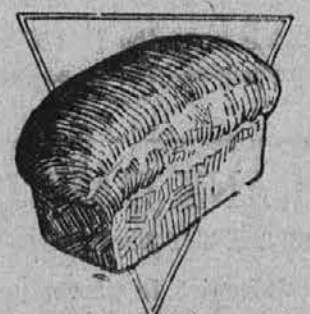
Se priporočamo cenjenemu občinstvu za nakup finega vina za praznike. Mi prodajamo na debelo in drobno.

Vesela velikonočna praznika želimo vsem!

MR. IN MRS. JOHN PIANECKI

SLOVENSKA PEKARIJA

6036 St. Clair Avenue

Vesela velikonočna praznika želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si naročite pri nas potice in druge potrebščine. Postregli bomo najboljši.

HENDERSON 2376

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

NICK SPELICH

6210 White Avenue
SLOVENSKA MLEKARIJA
HEnderson 2116

Cenjenim gospodinjam toplo priporočamo našo sanitarno in moderno urejeno mlekarjo, kjer dobite najboljše mleko, smetano, sir itd. Ako še niste naš odjemalec, postanite čim prej, ker zadovoljni boste kakor so naši sedanji odjemalci. Prijazna in točna postrežba z prvovrstnim mlekom je naša posebnost.

Se zahvaljujemo našim odjemalcem za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo tudi še za naprej.

FAJDIGA IN KLANCAR

Slovenska pekarija v Slovenskem narodnem domu

6413 St. Clair Avenue

Za velikonočne praznike kupite vaše potice, kolače, pecivo in kruh v slovenski pekarni.

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

VENETIAN BLINDS

CURTAIN RODS

ST. CLAIR WINDOW SHADE COMPANY

6532 St. Clair Avenue

ENdicott 3154

WINDOW SHADES AND WALL PAPER
Shade Manufacturers and Cleaners

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

FRANK GREBENC

1297 East 55th Street

GOSTILNA

Vedno postrežemo našim gostom z finim vinom in pivom ter najboljšim žganjem. Imamo tudi okusen prigrizek na razpolago. Cenjenemu občinstvu se priporočamo, da nas obišče.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

ANTON ZELEZNIK

1368 East 53rd Street

HEnderson 6653
MLEKARIJA

Pri nas dobite vedno sveže mleko, butter milk, maslo in drugo.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo za obisk.

MR. IN MRS. MILLER

5205 ST. CLAIR AVENUE

Gostilna

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

Se priporočamo za obilen obisk. Postregli bomo s dobro pijačo in jedili.

TRIJE SPOMINČKI NA IVANA CANKARJA

Dr. Pavel Karlin

Pred vojno, ko sem bil nižje-šolec I. drž. klasične gimnazije, smo poleti popoldne večkrat kot neizbežen privešek hodili z mano in njenim štabom ljubljanskih gospe, v katerem je imela veliko šaržo in besedo slikarica Ivana Kobilčeva, k bradatemu Čadu na Podrožnik. Stalno omizje je pridno napletalo nogavice in pogovor, mladina pa se je takoj po kavi in primernem brtavstvu domačega kruha zbrala k strateškemu posvetu pod kozolec, se nato, razdeljena na ravbarje in žankarje, razkropila v gozd nad Marijino kapelico... in se šele v mraku spet vrnila k mizi, kjer je še krepko žuborel neusahljivi vir razpravljanja o "prevažnih" dnevnih dogodkih.

Neko tako poletno popoldne sem prvič videl Ivana Cankarja. Vračal se je iz mesta, kamor je z Rožnika vsak teden hodil k brivcu, v uredništvo in s prijatelji na čašo vina. Proti večeru se je, kadar se ni zamudil v Ljubljani, vselej rad ustavil še na Podrožniku. Tistikrat je po travniku mimo kozolca prišel do naše mize, pozdravil gospe, se nekako bridko nasmehnil gospodični Kobilčevi in krenil dalje v gostilno. "To je pa pisatelj Cankar," me je opozorila mama, "tisti, ki ga ti tako rad bereš. Pa nekam slabe volje je videti danes. Gotovo premišljuje, kaj bo spisal." Cankar! Ko so Grki ugledali svojo thalaso, niso mogli imeti silnejših, nenadnejših občutkov kakor v tem trenutku jaz. To je torej avtor "Erotike", ki mi jo je zaplenjeno posodil vsak dr. Pavle Grošelj, avtor romana "Na klanecu" in "Križa na gori," avtor "Kurenta", "Hiše Marije Pomočnice", "Bele križanteme", in "Kralja na Betajnovi"! Romar, ki truden, srdit in žalosten hodi po slovenski zemlji, vsej zasluženi tujci in domačemu nazadnjaštvu, svetli ideal študentov, ki se zvečer zapirajo v svoje tesne sobice in pišejo tihe verze in iskrena, sanjava pisma, katerim ne upajo napisati naslova!

Brž sem se zmušnil od mize in trepetajočega srca stekel v temno gostilniško vežo. Tam sem skozi odprta vrata dolgo gledal v prazno sobo, kjer je pri mizi v kotu sam sedel pisatelj "Aleša iz Razora". Srebal je čaj in mrko zrl predse. Oči so mu bile motne, močne brke sršče, lasje razkuštrani. Večkrat je z levico segel vanje in se pri tem nervozno spalil. Ko je kmalu nato s hripavim glasom poklical natakario, se je njegov tihi občudovalec plah umaknil iz veže na vrt k mizi gospe in tovarišev, ki so se odpravljali v meso...

Dve ali tri leta pozneje sem dobil svoj prvi honorar. Zofka Kvedrova je priobčila v "Domačem prijatelju" mojo črtico "Bajtar Janez" (bila je seveda popolna cankarjanska!) in mi nakazala iz zlate Prage reci in piši pet kron in dvajset vinarjev! Pa še v "listnici uredništva" mi je dajala korajžo, naj ji spet kaj pošljem!

Kam bi z bogastvom in slavo? No, s slavo je bilo kmalu pri kraju, ko mi je profesor v šoli konfisciral edini izvod tega honoriranega prvenčka, kar so mi nekateri sošolci neznansko privoščili, bogastvo sem pa ves skrušen in obupan za tolažbo nesel k Schwentnerju, ki mi je s sijajno kariero obetajočim literarnim udejstvovanjem težko prislužene kronce in vinarje zamenjal za Cankarjevega "Hlapca Jerneja," takega v originalnih platnicah, s Smrekarjevo risbo!

Tiste dni je bilo šolsko ozračje

zelo napeto. Pripravljali se je štrajk. Avstrijcem na srbskem bojišču ni šlo vse po sreči, zato so doma patriotsko besneli. Nam študentom je bilo prvo kar všeč, drugo pa nikakor ne in ne. Pokazali bomo, da se nikogar ne bojimo! Kdo bo branil svobodo, če ne mladina? Namesto v šolo, pojdmo iz protesta proti avstrijskim tiranom v — tivolski gozd. Vsi višji razredi!

Za popoldne je bil napovedan strogo tajen sestanek kolovodij na francoskih okopih. Zato sem od Schwentnerja s "Hlapcem Jernejem", ki je zamenjal pravico, brž krenil na Rimske ceste k sošolcu pesniku Franceu Zbašniku in potem z njim proti Tivoliju. V drevovedu za opero nam je prišel po sredi ceste naproti Cankar. Ogrnjen je bil v dolgo pelerino in pokrit s širokokrajnim črnim klobukom. Spoštljivo sva ga pozdravila. Pa se je ustavil, naju pogledal od nog do glave in vprašal:

"Kam pa fanta?"

Lahko si mislite, kako sva bila oba vsa iz sebe! Z združenimi močmi sva mu razodela, da greva proti Drenikovemu vrhu na sestanek, ker se bomo študentje uprli... Pokazal sem mu tudi, da sem se za ta važen korak oborožil z njegovim "Hlapcem Jernejem."

"Le korajžo! Saj nas ne bodo več dolgo! — Kje si pa ti dobil tako lepe čevlje?" je pokazal na Zbašnika.

"Oče mi jih je poslal lani iz Amerike," mu je pojasnil prijatelj France.

"No, vidim, da imata svetle, navdušene oči... Le taka ostnita!" je še dejal najin veliki Cankar in hitro odšel po Knaflejevi ulici. Zavil je v Narodno tiskarno.

Kako lepa in kratka je bila potem pot do francoskih okopov...

V poznih majskih dneh leta 1918. sem imel kratek dopust. Pripeljal sem se iz zaspnega Tirolskega Lienza, kjer smo po zelenih gričih vlačili težke topove in v hribovitih cerkvah občudovali Defreggerje — v prebujajočo se Ljubljano...

Deklaracija. Dišalo je po osvobođenju, po koncu trpljenja, po tako težko pričakovani pomladi!

Zvečer je bil menda koncert matičnega zbora v Narodnem domu, po koncertu ples, zabava, navdušenje... Trije prijatelji smo v unionski kleti srkali božansko kapljico blagoslovljene vinskega letnika sedemnajstega. In si pripovedovali svoje soldaške dogodivščine... Ze proti polnoči je stopil v skoraj prazno klet Ivan Cankar, širok, razpoložen, ves fantovski. Povabili smo ga medse. Nekaj časa je samo stal s čašo štajerca v roki ob naši mizi in strašansko zabavljivo čez naše uniforme, potem je prisedel in utihnil... Trkali smo na srečno bodočnost...

Kmalu nato smo se pojavili v Narodnem domu. Trije mladi smo razigrani nesli Ivana Cankarja na ramah po stopnišču v veliko dvorano. Smehljali se je in krivil ustnice. Matičarji so ga sprejeli s ploskanjem in vzklikanjem. Matej Hubad ga je prišel pozdravit, kakor je to znal samo on. Dve gospodični sta od nekdaj prinesli šopek in ga poklonili avtorju "Podob iz sanj". Cankar, skromen, nenavajen, se je branil in zahvaljeval... Potem smo sedli, naročili buteljko. Vse okrog nas je rajalo in se vrtelo v pestrem plesu. Cankar je gledal poskočne pare in molčal. Čez čas se je ozrl na cvetje, ki ga je bil položil predse na mizo, in truden, odsoten dejal: "Plesati pa nikoli nisem znal!"

Ženska odiseja

Kakor ima pariški Journal des Debats stalni predel "Pred sto leti", tako objavlja tudi londonski Times vsak dan najmičnejšo dogodivščino, ki jo je napisal pred 100 leti. Ene zadnjih zanimivosti iz te rubrike je pripoved o Ani Ivani Thorntonovi, ki je v moški preobleki prejadrala svet.

Ta hči bogatega posestnika na Irskem je s 13 leti srečala Aleksandra Burkea, ki je prišel tja na brodu svojega očeta iz New Yorka. Ko je štela 15 pomladi, se je skrivoma zaročila z mladim Burkeom, ali ta je moral skoraj nato v Zedinjene države.

Ana je sklenila iti za njim, zato se je zadal za mornarčka na jadrnici, namenjeni v Ameriko. Pred odhodom je poslala svojcem pisemce in jih obvestila o svoji nameri. Oče je skušal preprečiti pobeg, a bilo je prepozno.

V New Yorku se je oglasila pri Burkeovih kot Aleksandrov prijatelj. Povedali so, da je domači sin malo dni prej izdihnil. S potrjim sreem se je potlej pogodila za službo kot morjaček na ladji plavajoči ob ameriškem obrežju. Med dvema vožnjama je sama napravila izlet 110 km peš skozi kanadske gozde ne glede na nevarnosti, češ, da je mornarska obleka njena rešitev.

Spoznala je kapetana Mac Intirea, ki jo je vzel na krov in jo odvedel v London, ne da bi vedel, kdo je prav za prav ta oseba. Med vožnjo je po nezgodi razkrila svojo istovetnost pomorščaku, ki se mu v Londonu ni nič bolj mudilo, kakor da je raztrobil njeno zgodbo. Neki dnevnik jo je objavil precej napihnjeno in poudarjal, kako so baje grdo z njo ravnali. Župan londonski se je zavzel za njeno usodo in kapetan Mac Intire presenečen, da je njegov morjaček dekle, jo je moral odvesti v Mausion House, kjer je Ana na dolgo in široko pripovedovala svoje doživljaje mestnemu poglavarju. Izjavila je, da je nihče ni prizadel nič hudega, a da je pač težka stvar, ob nevihti jadra zvijati. Kapitan je potrdil, da je Anica izvrsten pomorščak in da se nikdar ni branila nobenega dela, pa naj si je bilo še tako naporno. "Lord major" je poskrbel, da je pustolovka dobila primeren stan v Londonu, dokler je ni poslal njenim staršem, s sedaj v ženski opravi. Tako se je morjaček vrnil k domačemu ognjišču leta 1835, ko je preživel 24 mesecev trdega junačenja na palubi. Kaj je bilo z mladenco poslej, nam ni znano. Bržkone pa je mirno ostala v rojstnem mestu Donegalu.

Cigareta je kriva

Mlada človeka sta sedela v parku. Nista se še poznala. Oba je obdajalo hrepenenje po nečem, čemur nista vedela imena. Veter jima je prinašal melodije na uho. Bila sta tako romantično nastrojena!... Tu in tam sta se ozrla eden v drugega. Zapihal je veter in otresel pepel od cigarete dami na krilo. Tedajci je vstal on s klopi, odpihlil pepel z obleke, se priklonil in rahlo zardel.

Dva meseca pozneje sta bila mož in žena. Tega je bila kriva cigareta.

Na cestah so ležali kupi vele-ga listja. Po poroki in pomladi je prišla jesen. Mož se je vrnil domov utrujen in razočaran. Potovanje, ki ga je bil pravkar dovršil, je bilo brez uspeha. Razmišljal je o svojem položaju. Polagoma mu je omahnila roka, cigareta mu je padla na zofo, prevleka se je vnela. Ostri vonj goreče volne ga je zdramil iz sna. Dvignil je glavo in na uho so mu udarili zaljubljeni glasovi moškega in ženske, ki sta v sedni sobi šepetala o ljubezni. Zdaj je ločen in sam.

In tega je kriva cigareta.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

V naši trgovini dobite prvovrstno barvo, ki je trpežna in lična. Imamo tudi popolno zalogo potrebnih za vrt, kot tudi prvovrstna semena.

Se priporočamo cenjenim rojakom — naše cene so zmerne in blago prvovrstno.

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401-05 Superior Avenue

ENdicott 1695

ANTON KOTNIK

7513 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Imamo vsakovrstno najboljše žganje, vino in fino pivo, kakor tudi okusen prigrizek. Cenjenim rojakom se priporočamo, da nas obiščete, ker postregli bomo točno in vljudno.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

JERRY GLAVAČ

KLEPAR

1052 Addison Road

HEnderson 5779

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

Kadar imate kaka popravila ali druga dela, spajdačo v našo stroko, pokličite nas. Prvovrstno delo po zmerni ceni.

ANTON KOREN

4426 Hamilton Avenue

GOSTILNA

Poleg okusnega prigrizka, se pri nas tudi dobi fino 6% pivo, žganje in vino.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

Podpirajte vašega soseda!

40 LET V ENEM PROSTORU

LUMBER — INSULATION — PLASTER BOARD
SCREEN MATERIAL

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO.

5459 Hamilton Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

MARTIN SORN

6034 St. Clair Avenue
SLOVENSKA RESTAVRACIJA

Prvovrstna domača kuhinja. Pri nas vedno točno in prijazno postrežemo z gorkimi ali mrzlimi jedili. Vsem našim gostom se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo še drugim za obilen obisk.

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

RALPH CEBRON

MESNICA

4030 St. Clair Avenue

Vsem cenjenim gospodinjam se priporočamo, da si nakupijo svojo mesenino pri nas, ker imamo veliko zalogo finega suhega in svežega mesa.

MR. IN MRS. JOHN RENKO

955 East 76th Street

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete. Postregli vam bomo z dobrimi slaščicami, cigarami, cigaretami in grocerijo. Se priporočamo za obilen obisk.

DOMINIK LUSIN

GASOLINSKA POSTAJA

East 60th St. in St. Clair Avenue

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Se priporočamo, da nas obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avto.

MAKOVEC CANDY SHOPPE

6415 ST. CLAIR AVE. v Slov. Narodnem Domu

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da kupite slaščice in košarice pri nas.

ANTHONY USS

Slaščičarna — Cigare, cigarete in sladoled

6502 SUPERIOR AVENUE

ENdicott 9711

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

EAST 61st STREET GARAGE

Rich in Petrovich, lastnika

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Kadar potrebuje vaš avtomobil popravila, pokličite nas. Delo je jamčeno prvovrstno in po zmernih cenah. Se priporočamo za naklonjenost!

ALI IMAJO RASTLINE RAZUM

Filozofski sistemi so že od nekdaj pripuščali razum samo človeškim bitjem. Poleg tega je vsak sistem po svoje definiral "razum" in nobena definicija ni soglašala z drugo. Vzhle temu so služili filozofskim sistemom človeški možgani vsaj splošno kot temelj, ki ovladuje in ureja razumsko delovanje! Filozofija pa se je vedno upirala in se še vedno kljub vsej živalski psihologiji upira, da bi priznala razum živalim. Govoriti o "razumu rastlin" pa se zdi filozofom norost. Res je, da ne moremo govoriti o "razumu" pri rastlinah v šolskem pojmovanju, temveč moremo marsikaj spremeniti, kar se zgodi tudi pri "živalskem razumu." Najvažnejše sredstvo sporazumevanja, iz katerega sklepamo na posest razuma, je govorica, ki je nimajo ne živali in ne rastline. "Odgovori" na dražljaje so pri živalih dovolj znani, toda o razumu rastlin se učenjaki že od Fechnerjevega nauka o rastlinski duši dalje "prepirajo."

Naslednja izvajanja naj pokažejo upravičenost naziranja o razumu rastlin.

Predvsem so tu korenine, s katerimi je rastlina trdno spojena s prostorom svoje rasti. Hrana leži skoraj nepremično v zemlji, če je ne razširi voda. Toda žive stanice rastlinskih korenin jo slutijo in se ji približujejo s čudnašo sigurnostjo, ki spominja na vohanje vode v puščavi, kar smatrajo učenjaki za duševno sposobnost živali. Zakaj ne bi bilo isto pri rastlin?

Poglejmo n. pr. vitko steblico ali bilko na žitnem polju, ki je obležala po dežju ali viharju. Kolikor hitro je pač mogoče z rastlinskimi sredstvi, se skuša spraviti v normalni položaj, kakor to zahteva od nje življenje. Včasih opazimo zelo zamotane gibe rasti, ki niso slepo nastali.

Znano je, da služi razporeditev listov ali vej potrebi zadostne svetlobe, ki jo rabijo za svoje življenjsko delo in da večina listov spreminja svojo lego po soncu. Isto dokazujejo tudi cveti, občutljivost za svetlobo in z njo združeno sposobnost za premikanje vidimo prav nazorno pri belem cvetju ptičjega mleka.

Pokritje ob toplem, sončnem pomladanskem dnevu del grede, kjer raste ta cvetica, s črnim papirjem, ne da bi se doteknil cvetlic. Čez pet minut se bodo zaprle vse cvetke v umetne noči.

Poseben pojav opazimo pri plodnicah madronščice z bršljanovimi listi (limaria cymbalaria). Rastlina raste na skalnatih tleh. V majhnih glavicah zorijo semena, ki bi jih veter lahko raznesel na vse strani. Tedaj rastlina raztegne svoj pelin z glavicami ter se obrne k stenam. Če zadene glavica ob kako razpoko ali rezo, tedaj sili stebelce tako dolgo, dokler se v njej ne zaklini. Tako preskrbi rastlina potomstvu prostor za klitje. Če pa rastlina ne more priti do nobene razpoke, ostanejo glavice na dolgih steblih ter se rastlina prav nič ne trudi z brezuspešnim iskanjem reže. Kdo naj bi pri vsem dvomil o njenem "razumu"?

Da vse rastline niso "pametne," dokazuje n. pr. grašica (Cathyrus odoratus). Mlada rastlina raste krepko, izoblikuje svoje vitice na listih in — se izogiba opore, katere bi se mogla oprijeti. Leže na zemljo, ne nadno pa se oprime opore, da more rasti ob njej kvišku. Četudi jo privežemo na oporo, omahne v začetku na tla. Njena mladostna doba ima očito drugačne življenjske potrebe ter se šele počasi nauči posluževati se svojih organov.

Vsi podobni smotrni življenjski pojavi so seveda zelo počasni v primeri s kretanjami živali, ki jih vodi volja, toda v bistvu jih ne moremo ločiti od njih. Na vsak način jih moremo imeti kot znake rastlinskega razuma.

Vsako živo bitje spada v nekem oziru v višjo enoto in se kot njen sestavni del življenjsko razvija. Morda se podrediti skupnosti življenja in rešiti svoje naloge po svojih močeh. Nobeno živo bitje, tudi človek ne, ne more živeti izven "življenjske skupnosti." Če je ta življenjska skupnost po naravnih zakonih "razumna," potem moramo tudi njenim delom, torej tudi rastlinam, pripustiti nekaj tega razuma ne glede na razne definicije in znanstvena mnenja.

NAŠI PIRHI IN PISANICE

Že v 17. stoletju čitamo na nekem starinskem napisu: O veliki noči jej trdo kuhana jajca, da boš vse leto zdrav—

Pri mnogih narodih je velikonočno jajce simbol življenjske sile in nove moči. Posebno Slovani in Slovenci si ne moremo misliti vstajenja, Velike noči in pomladi brez pisanice. Otroci, pa tudi odrasli fantje in dekleta imajo morda izmed vseh velikonočnih običajev največje veselje in zabavo z živopisanimi pirhi, katere si medsebojno darujejo v spomin in z njimi igrajo razne igre. Pirhe, katere namerajo za darila prijateljem, predvsem pa zaljublencem, opišejo z verzji o sreči in zvestobi z voščili za Veliko noč in Alelujo. Celo malo ljubavno pisemce je bilo včasih položeno v izpihano jajce. Okrašena, večbarvne pirhe spravljajo za spomin, enobarvne, tako imenovane "lisice" pa imajo za igranje.

Pri nas je najobičajnejša igra s pirhi še sedaj "sekanje," po katerih krajih pa jih "trkljajo" in "tolčejo." Pri sekanju drže pirh v roki, ali ga položijo na tla v štulo klobuka. Sekajo s kovinimi novci "za skriti," "za prijeti" ali "za skozi." Kdor useka pirh po tem dogovoru, ga dobi. Pri trkljanju jih spuščajo in vale po posevno ležeči deski. Kdor zadene spodaj ležeči pirh, dobi igro. Pri tolčenju trkajo pirh ob pirh s "špico ob špico" oziroma "s peto ob peto." Najljubša igra fantičev in dekličev je tolčenje, pri katerem se radi poslužijo tudi kake potegavščine ali šaljive goljufije. Poleg omenjenih iger

so seveda še mnoge druge, ki so pa bolj lokalnega pomena.

Naša ljudska umetnost je imela od nekdaj v risanju, slikanju in opisovanju velikonočnih pirhov izrazito udejstvovalno polje, na katerem so se upoštevale vse mogoče tehnike in izdelave. Najprimernejša in najlepša tehnika za opis in slikanje pirhov je belokranjsko okraševanje z voskom, lojem in oljem. Ta tehnika je tudi najstarejša in ima svoje predhodnike v javanskem batičnem slikarstvu in tekstilnem tisku.

Prišla je k nam čez Rusijo, preko severnih Slovanov in Rumunov. Za tako okraševanje imajo Belokranjci leseno držalo, ki je na enem koncu opremljeno z malim kovinastim ličkom za vosek, katerega topijo in grejejo sproti nad plamenom sveče. Nato rišejo in pišejo z ličkovno konico po surovem jajcu okraske. Ko je jajce okrašeno, ga denejo kuhati v "prežiljko" (brazilski les). Ko je kuhano, ga vzamejo iz prežiljke in obrišejo vosek z mehko krpo. Tako dobe na barvasti podlagi belo okrašeno jajce, pisanico.

Pri večbarvnim dekorju je postopek podoben, vendar težavnejši in zamudnejši. Potrebno je za vsako barvo posebno sušenje jajca, ali pa poslikanje belih polj s čopičem. Izčrpno je opisal razne tehnike krasitve pirhov profesor Albert Sič v njegovi znani narodopisni zbirki, katerega je izšla v založbi Ig. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani l. 1922. Z lastno in izvršno tehniko okraševanja pisanice se pri nas bavi učitelj Franjo

Belin v Ligojni pri Vrhniki. Njegovi dekorativni izdelki se odlikujejo zlasti po smotreni in pravilni uporabi narodne ornamentike. Naj omenim še tehniko izskrabljanja barvastih jajec z iglo ali konico noža po načinu izdelave alpskih dežel, v katerih opisujejo in rišejo pirhe tudi z lučkom in jedkasto tekočino.

Motivi okrasov na pirhih so zelo različni in prilagojeni etnološkemu in geografskemu značaju pokrajine. Gorenjski, koški, štajerski in gorški dekorji, ki segajo tudi v Notranjsko in na Dolenjsko, so domala naturalistični, rahlo stilizirani rastlinski ornamenta in rože, kot viden vpliv splošne alpske ornamentike. Vendar je mogoče tudi te pokrajine medsebojno ločiti po značilnih osnovnih barvah okrašenih pirhov. Dekorji na belokranjskih pisanicah pa so vplivi jugoistočnega ornamentalnega obeležja. Kakor ne vezinah, keramiki, in lesenih izdelkih iz teh krajev, so uporabljeni tudi na pisanicah geometrični okraski, zobčaste črte, zvezde, trikotni, spirale, kordure, cikcakaste črte in pike. Poleg teh najdemo zelo pogosto nabožne simbolične motive na pr.: križ, lestvico, trnjevo krono, Sv. duha, monštranco, kelih ter imena Jezusa in Marije.

Etnografi so mnenja, da je velikonočno jajce pri Slovanih izvor poganskih običajev. Rdeče in rumeno barvani pirhi so bili simbol sonca in pomladi. Beseda pirh pomeni "rdeče" oziroma "ogonj."

Stari Grki in Rimljani so videli v jajcu znak rodovitnosti. Cerkvena razlaga meni, da jajce pomeni Jezusa, ki je iz groba vstal. Lupina pomeni grob, beljak rjuhe, rumenjak pa Jezusa. Dokazljiv je običaj 7. in 8. stoletja, ko je ljudstvo nosilo pomladni svečenikom jajca za darila. Jajčne lupine tudi potresa-jo okrog hiše, da ne pridejo bližu kače in strupene živali; tudi kokošim dajejo ostanke lupin, da bolje neso. Ponekod trdijo, da žabe celo leto ne regljajo, če vržemo v lažo blagoslovljene lupine pirhov.

Vse polno je še simbolizma, vraž in vere v pisanih velikonočnih pirhih in kakor se je njihov simbolizem obdržal skozi stoletja do danes, tako bo ostal še nedogledna razdobja živ in svež med znanjci.

—Maksim Gaspari

Ljubezen

Dva mlada človeka, fant in dekle, sta se imela rada. Oba sta bila siromašna. Dekle ni imelo ničesar razen svojih krasnih dolgih svetlih las. Tudi fant ni imel nič svojega — razen stare ure, ki jo je bil podedoval po svojem očetu. Ta ura mu je tako prirasla k srcu, da je postala že kar del njega samega.

Približala se je Velika noč.

Oba fant in dekle sta čutila potrebo, da bi napravila eden drugemu veselje. Razmišljala sta o tem in vsak si je nekaj izmislil.

Fant je nesel svojo uro k starinarju. Za denar, ki ga je dobil zanj, je kupil glavnik, ki ga je hotel pokloniti svoji izvoljenki. S tem je hotel povedati, kako mu je všeč kras njene glave.

Dekle pa si je svoje lepe dolge lase dala ostriči in za denar, ki ga je dobila zato od briveca, je kupila verižico za uro svojega ženina...

Cvetko Golar:

VELIKONOČNO JUTRO

Z mladim soncem na ramenih, z žarki zlatimi in stremenih jutro gre na plan srebrno ko po njivah klije zrno.

Vstajajo iz sanj gozdovi in zažigajo se v zarji, kot plamen na oltarji zagrmijo iz tla zvonovi.

ZAVAROVALNINO VSEH VRST

VAM PRESKRBI

JANKO N. ROGELJ

6208 Schade Avenue

Pokličite ENdicott 0718

Vesele velikonočne praznike želim vsem!

Želim vesele velikonočne praznike vsem!

VALENTIN PLESEC

16901 Waterloo Road

Točna postrežba z najboljšim

SOHIO GASOLINOM

Najboljše olje. Prodajamo baterije in tajerje. Se priporočamo za naklonjenost.

MARTIN IN MARY KOZAR

GOSTILNA V BELI LJUBLJANI

689 East 200th Street

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Na razpolago imamo vsakovrstna žganja, 6% pivo in vino. Cigare, cigarete in dober prigrizek. Ribjo pečenko vsaki petek.

ODPRTO DO 1. URE ZJUTRAJ

Se priporočava za obilen obisk

Ako rabi vaša hiša barvanje zunan ali znotraj ali pa če hočete papirati vaše sobe, se obrnite do nas. Vedno prvovrstno delo.

VICTOR PETERCA

UNIJSKI KONTRAKTOR

17724 Grovewood Avenue

NAS TELEFON: KENMORE 5693-W

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

T. KRASOVEC IN SINOVI

NOTTINGHAM WINERY

17721 Waterloo Road

Pri nas dobite najboljša vina vseh vrst.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

JOHN PAULIN

GASOLINSKA POSTAJA

Vogal E. 152nd St. in Waterloo Rd.

Pri nas dobite Mobilgas. Nobene neprimlik pri staranju in ne po vožnji ker Mobilgas je priznan kot najboljši. V zalogi imamo tudi najboljša olja.

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

BLISS COAL COMPANY

NAROCITE PREMOG POLETI, KO SO CENE NIZKE

22290 St. Clair Avenue

at 222nd Street

EUCLID, OHIO KENMORE 0808

ROAD SERVICE GARAGE

FRANK KOVACH, lastnik

16115 Waterloo Road

KENmore 3251

Vedno prvovrstno popravilo na vašem avtomobilu. Naše geslo je: Dobro delo, poštena cena.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancom!

JIM SEPIC

16009 Waterloo Road

Naša trgovina je edina v tej okolici, kjer se prodaja BPS barva, ki je priznana kot najboljša na trgu.

Imamo travno seme, umetna gnojila in vsakovrstno vrtno orodje.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

ANTON BARAGA

15322 Waterloo Road

BONDED WINERY NO. 113

Imamo polno zalogo legalnega vina, dobro pristno kapljico ter se priporočam za nakup tako društvom in posameznikom.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

WATERLOO RECREATION

JOE POZELNIK, LASTNIK

15721 Waterloo Road

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

PISMO SINU ZA VELIKO NOČ

vsem tem ljubim našim fantom, ki bodo naše vstajenje — — —

Se včeraj, moj dragi, sva žalostna strmela skozi okno: dež — dež — blatna cesta — zagrenjenci z mahedravimi dežniki — bedniki v premočenih capah — obup — dež in megla brez konca in kraja — — —

Danes pa, zarana, kaj te ni prebudil ptiček, da si mi zaklical s tvoje male posteljice: Vstaniva?!

Res: ptiček je pravo pogodil — saj je samo zlato sonce pokukalo izza zaves v najino spalnico: hoj, hoj, zdaj pa le!

In stari sivi grad, ta nadušljivi gospod, ki je kar nepričakovano odvil megleno zavijačo (angino je imel, revež) in vzkliknil: Kaj me ne vidita? Vstanita!

Glej, glej: najina prijateljica, najina ljuba cerkva na Rožniku se je izvila iz tenčic — zasvetila se je v jutranjem soncu kakor dragulj — naju kliče: Pridita! Vstanita!

Vstala sva, moj ljubi in sva šla — saj se spomniš? Šla sva tja v en dan — kot se pač gre: v gozd, po blatni stezi, ob potoku, po poti, pa kar počez, kakor pač nanese, — spomladi je vse prav. In še sem ti urezal šibo v grmovju — nu, kaj bi...

Ti pa si me povpraševal vso pot: Kaj je to — pomlad? Kaj je to — Velika noč? Kaj pa je to: Vstajenje? —

Nisem ti mogel odgovoriti. Ne — nisem mogel! Zato pa ti pišem, pišem tebi in vsem tvojim prijateljem, pa če jih poznaš ali ne poznaš. Tvoji prijatelji so: saj so prav tako majhni in ne bogljeni, šola se jih še ni dotaknila, vsi vprašujejo zakaj? — vsi imajo svoje očete in mamice, vsi so kakor ti — — — naš up in naše vstajenje...

Kako rad vas imam! Kako rad

vas vidim, kadar ob prvem pomladnem soncu napolnite ulice in parke našega mrtvega, našega do obupa zvođenega mesta! Rad vas imam, pa če vas vodi ob roki dobro plačana Mle, ali pa — če ne še bolj — vas, ki si v capicah sami iščete koticke na pomladnem soncu, koticke in morda — morda — dobre besede — — —

Zato vam pišem:

Pomlad — ste vi. Vi, mladi neugnančki, vi, naši zvončki in trobentice, vi, ki vas je samo sijaj in mladost! Kaj res ne veste, da so v vas uprte naše trudne in razočarane oči? Kaj res ne veste, da smo v vas pomlajeni in da samo od vas čakamo zadnje, zveličavne besede, ki smo jo mi komaj slutili, a je nismo mogli izreči? Bodite naša zmagovalna pomlad!

Velika noč — ste vi.

Vstajenje — ste vi. Težka je zgodba o Jezusu. Na smrt so ga obsodili starci. Grdi, plešasti, grabežljivi, samogoltni, svoje glavi, umazani, razbojniški starci! A — On je vstal!

Grdi starci še žive. Prav zadnjič sem bral, da je eden izmed njih ukazal svojim plačancem, naj pomore nedolžne otroke. Oni so to storili. Tudi slike teh vaših umorjenih, ubitih prijateljev sem videl... Srce mi je zastalo...

O Bog! Od smrti vstali Jezus! Mar naj bo z vami tudi tako? In s teboj, moj mali? In še — — — v Njegovem imenu?

Ne, ne! Vi vsi se boste spomnili ob velikonočnih praznikih teh vaših nesrečnih bratov. Vi vsi boste zavpili: Ne! Naša je pomlad! Naša je Velika noč! Naše Vstajenje — naše je življenje!

Tako je, moj mali, s pomladjo, z Veliko nočjo in z Vstajenjem! Le kaj me boš še vprašal?

ŽIVALI SVARIJO ČLOVEKA

Nove raziskave o živalskih slutnjah

Britska medicinska družba, je to ustanova, ki se ponaša z neoporečnim znanstvenim slovesom, je priobčila poročilo nekega vodilnega zdravnika iz Quette v Indiji, kjer se je zgodil tisti strašni potres, ki je v nekoliko trenutkih uničil življenje 40.000 ljudi. Poročilo govori o nedvomnih dokazih, da je več psov v nesrečnem mestu slutilo katastrofo že naprej. Tako je pes nekega britskega častnika zbudil svojega gospodarja sredi noči z neprestanim lajanjem. Žival je bila do skrajnosti razburjena in je hotela pripraviti častnika na vsak način do tega, da bi ostavil hišo. Končno je zbežala na vrt. Častnik jo je hotel pomiriti in ji je sledil. Nekoliko minut pozneje se je zemlja stresla, hiša se je takoj podrli. Zadeva ni kakšna sentimentalna zgodba, kakršne se širijo ob takšnih prilikah, temveč je popolnoma dokazana.

Znanost si prizadeva že dolgo, da bi izumila stroje, ki bi mogli potrese napovedovati naprej. Žal ti napor doslej niso bili uspešni. Najnovejši poskusi v to smer skušajo izkoristiti praktične slutnje nekaterih živali. Posebno Niponce se zanimajo za te stvari, saj so potresne katastrofe v njih deželi zelo pogoste. Niponski učenjaki so v zadnjem času raziskali slutnjske sposobnosti številnih živali. Pri tem so ugotovili, da morejo tudi golemi slutiti potrese. V različnih krajih Niponske se je zgodilo, da so bile te ptice že več ur pred potresom vidno razburjene in niso hotele nikamor sesti. Neki niponski raziskovalec pa je dočkal o morski mački, neki vrsti morskih volkov, da je za potrese dosti bolj občutljiva nego naši najbolj občutljivi seizmografi. S tem da priplava riba na površje, napoveduje potresne sunka prej

in zanesljivejše nego naši najboljši pristojni. Tu gre bržkone za reakcijo na vplive električnih tokov, ki nastajajo zavoljo neopaznih zemeljskih gibanj. Že iz drugih poskusov vemo, da so orski volkovi izredno občutljivi za elektriko. Reagirajo nanjo že tedaj, ko niti najbolj občutljivi instrumenti ne delujejo.

Seveda pa morski volkovi zaradi svoje velikosti in drugih lastnosti niso nič kaj primerni za to, da bi jih držali v akvarijih kot napovedovalce potresov. Zato je važno, da je neki niponski živaloslovec pred kratkim odkril dosti manjšo ribo, ki je prav tako občutljiva za potrese, pa dosti manj nevarna in neprijetna od morskih volkov. Gre za ribice, ki žive v niponskih vodovih in ki postanejo že 4 do 5 ur pred potresom vidno nemirne, kratko pred potresom pa otrpnejo. S pomočjo teh ribic si obe-tajo boljše rezultate glade potresnih napovedi.

Znani so tudi mnogi drugi primeri, da čutijo živali bližajoče se naravne katastrofe. Tako so neki listi pred nedavnim poročali o konju, ki je vsak dan vozil pošto v goratem ozemlju. Voznik ga nekega dne ni mogel spraviti nikamor naprej. Žival je postala nemirna, težko je dihal in bila s kopiti. Nazadnje je stekla celo v diru nazaj. Nekoliko minut pozneje je zbobnel preko mesta, mimo katerega konj ni hotel voziti, velik snežni plaz!

Če konj najde pravo pot, ki je vzniku neznana, tedaj je to nedvomno nagon. O instinktu pa v naših primerih ne more biti govora. Da-li ima sluh pri živalstvih slutnjah kakšno vlogo, ni znano. Morda so nekatere živali občutljivejše za električne vplive. Obalno prebivalstvo spozna po vedenju galebov, da se bliža vremenski preobrat, prav tako kakor pridivajo primitivna

ljudstva z opazovanjem živali, zlasti ptic, neke neravne dogodke. Pred kratkim so napravili celo resne znanstvene poskuse, da bi pse pritegnili za bolezenske diagnoze. Ta misel sicer ni nova, kajti že stari Hipokrat je govoril o tej metodi. Ali bo naša moderna znanost s tem kaj dosegla, pa bo pokazala seveda bodočnost.

Pismonoša, ki plava po pošto

V Tihem morju je otok "Niuaafa," ki ima majhen poštni urad, katerega žig pove "Tin Can Mail" — pločevinasta pošta. Znamke s tem žigom spadajo med najdragocenejše na svetu, ker dokazujejo, da so v roke evropskega ali ameriškega lastnika prišle po čudnem poštenem prometu, ki je kaj svojevrsten.

Otok Niuaafa meri po površini 15 kvadratnih kilometrov in spada k tako imenovani Tonga ali Prijateljskim otokom v jugozahodni Polineziji. Vseh teh otokov je 182 in so večinoma vrhovi koralnih grebenov, ki se vlečejo po morju. Obkroženih jih je od njih samo 32 in največji, ki se imenuje Tonga Tabu, meri 430 kvadratnih kilometrov. Na vsem otočju je 30.000 prebivalcev, belih samo 300, vsi drugi pa so polinezijski domačini, ki so znani po svoji lepoti in duševni živahnosti. Otočje spada v angleški imperij, vlada pa se zelo svobodno pod žezlom pravice Tui Tonga, ki ima svojo rezidenco na otoku Tonga Tabu. S pločevinasto pošto pa se more postaviti samo otok Niuaafa.

Ta otok nima nobenega pristanišča, ker je obrežje tako čenovitno in razjedeno od koralnih čer, da ladje ne morejo pristajati. Kljub temu pa je tudi Niuaafa po poštenem prometu zvezan s svetom in kdor bi tam oddal pismo za Ljubljano, bi mogel mirno leči spat, ker bi pismo kljub vsem tem koralnim čerem prišlo na svoj naslov — seveda šele po kakih šestih mesecih. Otok ima 1 poštni nabiralnik na hiši poštarja in pismonoše, ki pa ga izpraznjuje vsak mesec enkrat. Na vsako pismo pritisne žig "Tin Can Mail," nato pa vsa pisma in druge papirje zapre v pločevinast zabojček in odide — na odprto morje. Zabojček je tako tesno zaprt, da morská voda ne prodre v njegovo notranjost in z njim ta pismonoša plava pred ostrimi koralnimi čerami nekaj kilometrov ven od obrežja, kjer ga že vsak mesec enkrat čaka parnik, ki sprejme njegovo pošto, obenem pa mu izroči pošto, ki je prispela z vseh celov sveta in je namenjena otočanom. Pismonoša ga spet zapre v svoj zabojček in splava nazaj na slavi otok "Niuaafa." Zanimivo pri vsem tem je, da zoper to pošto še ni bilo nobenih pritožb. Pismonoša sam prodaja na otoku znamke, ki se tiskajo v Londonu in odpremlja vse pošiljke, katerim daje dragoceno slavno žig "Tin Can Mail" — pločevinasta pošta.

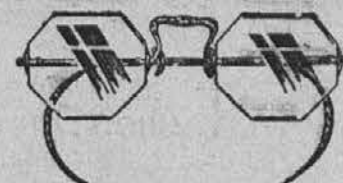
Med prijateljskimi. — "Pomisli, Elza, Oskar mi je včeraj rekel, da mi hoče nekaj povedati na uho — a veš kaj je napravil? Poljubil me je na usta."

"Nu, pri tvojih ustih je takšna zamenjava čisto mogoča!"

"Draga moja, za vas sem pripravljen iti na konec sveta..."

"Torej, prosim vas, pojdite in ostanite tam!"

Obrekovanje je osa, ki nas nadleguje in ki ne smemo napraviti nobene kretnje proti njej, če nismo tedaj prepričani, da jo bomo ubili, sicer nas s podvojenim silo napade še enkrat. — (Camfort).

JOHN METELKO, O. D.

PREISCEMO OČI IN DOLOČIMO OČALA

6417 ST. CLAIR AVENUE, V S. N. D.

Vhod pri avditoriju

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

MODIC'S CAFE

6201 ST. CLAIR AVENUE

Izvrstno pivo, vino in žganje

HEnderson 9103

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

MR. in MRS. A. KALAN

La Salle Bakery

863 EAST 185th STREET

Vedno svež okusen kruh, potice in keksi

PETER MUKAVETZ

1231 EAST 61st STREET

Gostilna — 6% pivo in vino

Pri nas dobite najboljšo pijačo in prigrizek. Priporočamo se, da nas obiščete.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem in prijateljem in se priporoča

FRANK LAURICH

15601 HOLMES AVENUE

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancom!

Pri nas boste vedno pošteno postreženi s svežim in doma sušenim najboljšo vrste mesom. Se priporočamo, da se o tem sami prepričate. Mi vam tudi pripe-ljemo na dom.

JOSEPH TREBEC

Cut-Rate Meat Market — 1423 EAST 55th STREET
HEnderson 1559

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancom!

MR. in MRS. A. GOMBACH

Gostilna

481 EAST 152nd STREET

Vedno prijazno postrežemo z pristnim žganjem, svežim pivom in rujnim vinom. Se priporočamo!

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

KALISH DEPARTMENT STORE

Modna trgovina

7010 ST. CLAIR AVENUE

BILL'S SHOE STORE

Obuvalo za celo družino

FRANK ZAKRAJŠEK IN SIN

POGREBNI ZAVOD

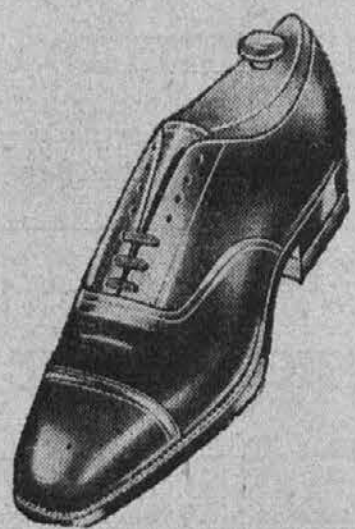
6016 St. Clair Avenue

ENDicott 3113

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancom!

Lady Fashion Shoes

LOUIS MAJER

6410 St. Clair Avenue

7508 St. Clair Avenue

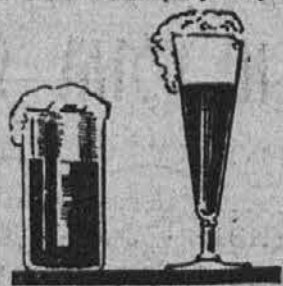
TRGOVINE ČEVLJEV

Želimo prav vesele velikonočne praznike vsem obiskovalcem in prijateljem!

Pri nas dobite najboljše vrste obuvalo za celo družino. Se priporočamo za obilen obisk.

TONY IN JULIA MAROLT

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Pri nas dobite vedno 6% pivo, vino in žganje. Dober prigrizek ob vsakem času. Se priporočamo za obilen obisk v bodoče.

MAROLT CAFE

1128 EAST 71st STREET

NEODVISNA TEXACO GASOLINSKA POSTAJA

CHAS. WICK IN SIN

E. 185th Street in Neff Road
POSTENA IN TOČNA POSTREŽBA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Vesele praznike želita vsem gostom in prijateljem širino Amerike in v stari domovini!

MR. IN MRS. JOSEPH PLEVNIK

BRIDGE TAVERN

694 East 152nd Street

LEGALNO ŽGANJE, SVEŽE PIVO, PRISTNO VINO

Mulberry 9455

Prav vesele velikonočne praznike želi

JOHN GLOBOKAR

LASTNIK GASOLINSKE POSTAJE

E. 185 St. vogal Chapman Avenue

Pri nas dobite Mobil gasolin, ki je priznan kot najboljši. Imamo najboljša olja in najmodernejšo pripravo za mazanje avtomobila.

Velika noč na soški fronti

Zima leta 1916-17 s svojimi burjami je bila minila, na višinah je poganjalo novo zelenje in celo nekateri drevesni štori za nami so bojazljivo poskušali, da bi pognali kakšen poganjek proti soncu. Bližajoča se Velika noč nam je zbužala upanje v skorajšnji mir in to upanje je raslo z vsakim dnem. Sprva so bile le govornice, zasebna poročila. Ko so pa dospele tudi uradne vesti o tem, smo že menili, da slišimo petje mirovnih angelov. Pogostoma je iz italijanskih jarkov priletel v naše vrste s kamnom obtežen list.

Ob tem času so ležale v zgodnjem jutru še goste megle nad Sočo, ki jih je včasih raztrgal nenaden sunek vetra. V neki noči je obrambni ogenj raztrgal žično oviro pred levim krilom moje stotnije. Italijani so, čeprav so bili napadalci, poskušali to luknjo zamašiti čim prej. V jutru Velikega petka, ko je še megla težila na pljučih, sem obšel svoj jarek, da bi pregledal nočno delo. Nenadoma se je megla raztrgala in pred našim jarkom, v "deželi nikogar", je stal star Italijan ter popravljal žično oviro. Gotovo je čutil, da je odbila njegova zadnja ura, kajti s prosočo kretinjo je dvignil svoje roke kvišku. Še danes mi je v spominu njegovo sivo, bradato obličje, z globoko vdrtimi, temnimi očmi, v katerih si bral strah za življenje in skrb za družino. "Ecce homo! Ne streljajte!" sem zaklical in že pripravljene puške so se znižale. Jaz sam sem se dvignil iz jarka in ostal izven zaščite, dokler ni bil starec spet na varnem.

Proti večeru je močna roka zagnala košek s krasnimi oranžami čez oviro pred mojo kaverino. Ali je bila to zahvala za to, da nismo starcu storili nič hudega? Koliko časa že nismo jedli tega sadu! Kako pa se naj sedaj oddolžim zanj in kako naj ga razdelim med premnoge možje? Žrtvoval sem škatico cigaret in sem jo vrgel, obteženo s kamnom, v nasprotnikov jarek. Tistih trideset oranž sem kmalu razdelil: deset za bataljonsko poveljstvo, po štiri za vsak vod, tri za četo pri metalcih min, ki nam je bila pridružena, a zadnja — seveda največja — je ostala zame. Moji Dalmatinci so pojedli sadeže z lupinami vred, tako redek, dragocen dar so jim že bili postali.

Ko sem proti večeru poslal prvega sla z oranžami na bataljonsko poveljstvo, so vsele vse oči s poželenjem na dragocenih sadežih, tako da sem že premišljeval, ali naj še te razdelim tukaj. Da bi le bil to storil! Bataljonsko poveljstvo je oranže prav rado prevzelo in jih je hotelo nekoliko prepustiti tudi brigadnemu poveljstvu. Toda že telefonično sporočilo o stvari je povzročilo nevihto pri brigadirju. Takoj je dospelo povelje, naj moji stotniji pridržijo težki metalci min dobro obdelajo naše vjudne nasprotnike, da bi za bodoče takšna pobratimstva izostala. Svojo revanšo s cigaretami sem previdno zamolčal. Strelji in razpoki min pa se niso dali zatikati, kajti preveč je bilo opazovalcev, ki so gledali in prisluškovali od zgoraj na nas in so morali o vsakem dogodku vestno poročati.

Kakor težka kladiva so udarjale mine na darežljivega nasprotnika. Italijani, ki so bili boljše opremljeni, so seveda odgovorili z nekoliko stotinami težkih min. Druga za drugo so prisopevale na našo stran in uboge straže, ki so morale ostati v jarkih, so morale sedaj nositi tudi pokoro. Enega je ubilo, dva sta bila težko ranjena. Eden izmed ranjencev je strahovito vpil od bolečin, drugi pa, ki mu

je raztrgalo levo nogo, je mirno jedel odložene lupine svojih oranž. Treba je vedeti, da so Dalmatinci kruh, ki so ga bili privedli na fronto, pošiljali z dopustniki svojcem domov. Tako klavarno je bila Dalmacija preskrbljena s kruhom.

Ko se je molčeca noč spustila nad prijatelja in sovražnika, so sanitetci odnesli ranjena tovariša po strmih hribu navzgor do obvezovališča. Naslednjo noč

Cveti v večnem ledu. — Živali ob južnem tečaju

Med najzanimivejše izsledke našega časa spada ta, da v večnem ledu severnega in južnega tečaja življenje nikakor ni popolnoma izumrlo. Tudi onkraj 60. vzporednika naletimo na razne rastlinske in živalske vrste, ki morejo še živoreti. Toda do čim živi v pasu severnega tečaja po najnovejših izsledkih celo nad 400 različnih cvetnih rastlin, mnogo ptic, severnih jelenov, pižmarjev, zveri in glodalcev, da o številnih žuželskih vrstah niti ne govorimo, je južni tečaj dosti manj obljuden. Pred Scottovimi opravami je vladalo celo naziranje, da življenja v Antarktidi sploh ni.

Odprave ameriškega raziskovalca Antarktide, admirala Byrda, so to napačno naziranje popravile. Byrd je na svojem zadnjem potovanju v Antarktido ugotovil vendarle 32 različnih ptičjih vrst, ki živijo onkraj 60. južnega vzporednika. Za kopne ptice, ki prodirajo do antarktičnih otokov, je 55. vzporednik seveda skrajna meja, ki je nikoli ne prekoračijo. Nasprotno pa so morske ptice, ki potujejo do južnega tečaja, čeprav so le tri vrste med njimi, ki se ustavljajo tudi na kopnem, da si poiščejo tam hrane. To so roparski galeb, svilni kljunač in orjaški strakoš. Zname pa soti druge ptice, ki žive izključno v Južnem Lednem morju, in to so McCormickov galeb, Adelijin pingvin in cesarski pingvin.

Dočim so v pasu južnega te-

ča nas premestili v proste stane tik za fronto. Pozvali so me na brigadno poveljstvo in tam so mi napravili pridigo o nepravilnosti mojega ravnanja. Ko sem se vračal, so oba Dalmatince, ki sta kmalu umrla za svojimi ranami, baš nosili v grob.

V domovini je tistih malo preostalih zvonov naznanjalo veličastni praznik. Mir, ki smo si ga tako želeli, pa še dolgo ni prišel.

čaja doslej odkrili samo dve vrsti cvetnih rastlin, med njima neko vrsto trave, so ugotovili v antarktičnem skalovju 360 vrst mahov in malih gliv ter 100 raznih lišajev. Samo za nekoliko tednov toplejše dobe se te rastline zbuže in potem za mnoge mesece otrpnejo. Na ta način prenesejo tudi mraz 60 stopinj pod ničlo. Odprava admirala Byrda je odkrila neko vrsto mahov celo v višini 1200 m nad morsk gladino. V otajanih snežnih kepah, ki so jih pregledali med 77. in 78. vzporednikom, so odkrili pod drobnogledom nešteto drobnih bitij med prav tako majhnimi različnimi odpadki rastlin. Znanost je bila zelo presenečena, ko je odkrila tako mnogo vrstno življenje debesedno med večnim snegom in ledom. Vprašanje je, kako je moglo priti življenje do teh krajev, ko loči vendar 900 km morja antarktične otoke od drugih kopnin. Učenjaki domnevajo, da je obstajala nekoč zveza med drugimi celinami in antarktično celino. Mogoče pa je tudi, da so morski toki, vetrovi ali ptice prenesli klice tega življenja v ledno puščavo južnega tečaja. Omeniti je treba, da spada vse rastlinstvo v teh krajih nedvomno v dobo po ledni dobi. Zanimivo pa je, da je Byrdova ekspedicija odkrila tukaj tudi črni premog in domnevajo celo, da ga je tam zelo mnogo. To je dokaz, da je v teh krajih vladalo nekoč vse milejše podnebje.

Veliki petek

(Legenda. Povedal kmet iz Vršice.)

Pred Kristusom ljudje niso imeli petka ter so nekako drugače imenovali ta dan. Ko pa so židje ujeli Jezusa, so ga tožili, da je slab učenik, da jim hoče kraljestvo uničiti, in zato ga je Pilat obsodil na smrt. Brž so ga židje zgrabili in vlekli na isti kraj, kjer so tolkli in obešali zločince.

Ko so ga začeli mučiti, so bili takoj blizu njegovi učenci in žene, ki so jokale za njim. Ko je padel pod križem, so šli prosit Poncija Pilata, naj bi jim pustil nesti težki križ. Ali židovski poglavarji tega niso pustili. Križ pa je bil zelo težak, da je Kristus večkrat padel pod njim.

Ko je prinesel križ na goro, so židje ukazali njegovim učencem, naj izkopljejo jamo, kamor so križ z Izveličarjem zasadili. In takrat so silno jokali njegovi učenci in drugi prijatelji. On pa jim je rekel: "Ne jokajte, jaz vam bom pomagal, da boste videli Boga, očeta mojega! Vidim, da ste pravi kristjani — in da boste pomnili, kdaj sem prelivaval za vas svojo kri in dobil strašnih pet ran, naj se imenuje ta dan "petek".

In od tedaj je pri kristjanih še zmeraj to ime v navadi.

Janko Samec:

SIROMAŠNA VAS

Vrtovi pusti. Vmes razdrte bajte. Ki kot sestradan pes na tleh čepijo

in z okni slepimi na pol kričijo v vsakdanjost bedno našo: "Kruha dajte!"

V kletih gnijo ob zid priprte plajte.

In kot da bližnje zime se bojijo, z očmi grozotnimi pod strop strmijo

po praznih kaščah žita lačne lajte.

Pa kamor koli hodim naokrog, od vsepovsod molčanja ur tesnoba težko opleta mi okoli nog.

Še v mojem srcu sama je puščoba, da vzdihnem tiho predse: "Bog, o Bog, kdaj prideš zopet rešit nas iz groba?" —

Janko Samec:

KRAŠKA JESEN

Od jutra v večer rahel dež prši čez vas in cesto, v gozd in prazne njive.

Molčijo drobne ptice, prej vse žive,

ko da jim do radosti zdaj več ni.

Iz vaških koč se okna kot oči upirajo boječ v megle sive, kjer utrujenih dreves se veje krive

obupno dvigajo na vse strani. In vse, kar se ljubilo prej je blazno,

v medlečem dnevu brez življenja hira in vtaplja se v sivino brezizrazno —

Le tam od juga se nebo odpira in svetlo luč kot vino v čašo prazno razliva v molk jesenskega večera!

Znameniti kirurg Virchow je moral nekoč ponoči nujno k bolniku, pa je prišel že prepozno, zakaj, bolnik je bil že mrtev.

"Kako mi je žal," je rekla žena umrlega zdravnika, "da ste morali zastoj priti ponoči samkaj!"

"No," je dejal smehljaje se Virchow in potprepljal ženo po hrbtu, "saj ni zastoj, pač pa zaman."

FRANK MODIC, JR.

GOSTILNA

6025 St. Clair Avenue

Z najboljšo pivo, vsakovrstnimi žganji ter dobrim prigrizkom postrežemo vsem obiskovalcem. Imamo fino, moderno urejeno plesno dvorano, znano pod imenom TWILIGHT BALLROOM.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

PRIJATEL'S PHARMACY

Slovenska lekarna

COR. E. 68th STREET and ST. CLAIR AVENUE

ENDicott 9571

Se priporočamo

GREETINGS FROM

ANNIE'S BEAUTY SHOP

6528 ST. CLAIR AVENUE

HEnderson 9559

Anica (Cirnski) Schuster, Prop.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANTON in ANČKA LUŽAR

Gostilna

6723 ST. CLAIR AVENUE

Pri nas dobite 6% pivo, vino, in žganje ter dober prigrizek.

MR. in MRS. JOHN MESOJEDEC

1192 EAST 61st STREET

Grocerija

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Ter se priporočamo, da si nakupite vaše potrebščine pri nas. Postregli vam bomo najboljše.

MATH in ANNA KUCHAR

3804 ST. CLAIR AVENUE

Gostilna

Želimo prav vesele velikonočne praznike vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete. Postregli bomo z dobrim pivom, vinom in žganjem in prigrizkom.

Prav vesele velikonočne praznike želi vsem

JOSEPH MAJCEN

Krojač

739 EAST 185th STREET

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

MOČILNIKAR'S CAFE

MR. IN MRS. FRANK MOČILNIKAR

837 East 185th Street

Pri nas vas vedno postrežemo z žganjem, pivom in vinom. Vedno dober prigrizek.

NA POTI K VSTAJENJU

CVETKO GOLAR

Marjanca je šla k vstajenju. Je bila visoko v hribih, na obronku, kjer so rastle in visoke češnje. Ze na zgodaj sta vstali z materjo, da je bilo nebo še zvezd. Ko sta bili napravili stopili pred duri, je Marjanca na glas vzdihnila in rekla za zid:

"Mati, saj ne prideva! Ne bi bil vsaj —"

"Kaj bi se ji bilo zareklo in izdala in povedala materi skrivnost."

"O, strašno je tema, počasi, mogoče pride Janez s materi."

Marjanci je postalo vroče in je planila v glavo; da je mati, bi mati videla njena lica.

"Poglejte, mogoče se oglasi, Zasmajala se je deklica, ki zaklicala:

"Janez, te že čakamo!"

"Malo sta postali, in če se malo luč iz grmovja in visok fant je stopil k njima."

"Dobro jutro, mati, ali ste že vstali? Saj se ne mudi, ura je štirih, in do cerkve pride v dobri uri."

"Prav, da si prišel, Janez, saj ne mogli sami po temi k vstajenju," ga je pohvalila mati, ki se stiskala v veliko gorko.

"Kar pojdemo, Janez, ti pojdi naprej, da boš svetil," je rekla Marjanca in stopila hitro njemu. Pot so je takoj za hišo zavila navzdol, zobato kark je hreščalo pod krepkimi nogami mladega fanta in ogenj trake je veselo svetil v noč. Je bila ozka in iti so morali za drugim.

"Ali nisi pozabil, da prideš z nami," je zašepetala Marjanca in se nagnila k fantu.

"Kako pa svetliš, glej, skom mi je izpodletelo," je na spregovorila.

"Pribežem, da pridem, če boš dosti pirhov," je dejal Janez in jo skušal ujeti za krilo.

"Kam tako hitro," je vpila Marjanca. "Počakajta! Kot mi zdi, nalašč hitita!"

"O ne mati, zares ne, vidite, se spodrsnilo Marjanci," se opravičeval Janez in v temi pokazal dekleta.

"Mati, vzemite vi trsko in naprej, gotovo znate, kot ta nerodna," se je zagnala dekleta in stiskalo fanta.

"Saj res, meni daj trsko," je rekla Marjanca. Skrbno je vzela luč in naprej. Previdno je stopila po kamenju, štrlečem iz trave, da se ne bi spotaknila in ji ne bi ugasnila luč.

"Vidiš, Janez, kako si neupravičen! Zdaj greva lahko skupaj," rekla Marjanca.

"O, ti si pametna!"

"Oj, dekle, in ga napolni skozi temo po grudah in nikar me vendar tako ne čakaj, ti grdn! Vso me boš prečkal."

"Tudi bodi, da mati ne slišijo. Tudi moramo, da ne zamudimo. Tega ne smemo, tako rada nam zapeti alelujo! Kar sprejmi me po vsem telesu, kadar pojdo, in tako nekako skrivno in prijetno mi je pri sr-

"Prilji so z grdega in razruvanega gozd in se je videlo daleč dolino in čez polje do visokih vrhov. Na nebu so še svetile zvezde, a bile so že drobne in neke, ter se je zdelo, da to so v blede sinjini. Visoke gore okrog njih so bile še č-

se stegoval v globino s trsko v roki, da mu je švigal plamen proti mlademu, z rjavim mahom pokritemu obrazu.

"O, hov, Janez, pomagaj mi, pomagaj, ti bom pa kaj dala! Se vsako leto sem bila pri vstajenju in tudi letos bi bila rada."

"Mogoče bi pa le, Janez, vzemi dolgo vejo in jo podaj materi," je vedela svetovati deklica.

"Vejo, kje pa imam vejo," se je branil.

"Ti ne veš, kako je brezno globoko in ne vem, če bo sploh mogoče rešiti mater."

"Fant je govoril na glas in z drhtečim, usmiljenim glasom, da se je mati, ki je ležala na pesku, hudo zgrozila."

"Ovbe, ovbe, kaj ti dam, Janez, če mi pomagaš! Saj zmiznem tu notri, in vsa sem že mokra!"

"Mati, v hudo nevarnost se podajam, pa vseeno vas rešim, če mi obljubite Marjanco. Ali ste slišali?"

"Prevelik kajon si, ne vem, če bi ti jo dala."

"Pa ostanite v grapi, midva z Marjanco greva naprej, saj bo kmalu zvonilo."

"Počakaj, Janez, potegni me ven, in vse bo dobro!"

Kot bi trenil je bil Janez pri materi. Naložil si jo je na rame in splezal z njo na pot.

"Hahaha," se je srebrno smejala deklica. "Janez, zdaj si pa moj, o, to dobiš lepe piruhe!"

"Jaz jih pa prinesem materi"

in tebi in vse popoldne ostanem pri vas, da se do dobrega zmemimo, kdaj pojdemo vabiti svahom pokritemu obrazu."

"Je že prav, le pridi, čeprav si velik kajon! Besede ne bom jemala nazaj, ker je danes Velika noč. O, saj vem, da ti je šlo samo za to, kako bi mi izvabil dekleta."

Zasmejala se je mati, da so se ji skoraj skrule oči za rdečimi polnimi lici, in si brisala blatno obleko. Težko je sopla in ni vedela, kako bi si zavezala ruto, ki ji je padla z glave in je bila vsa mokra.

"Zdaj sem pa tako vesel, da bi vas kar objel," je rekel fant in pograbil mater. Zopet so se oglašili zvonovi, in naglo so kerakali proti cerkvi. Že se je videl zvonik in za cerkvijo se je bliskalo in grmelo iz možnarjev.

Silno se je mudilo Marjanci, da bi že stopila v cerkev, zato je hitela naprej in se hitro izgubila med ljudi, ki so vreli pred božji grob. Tam so bile prižgane že vse luči in modre in rdeče kroglice so sijale in rože so dišale. In ko so se oglašile orglje ter so zapeli velikonočno pesem, se ji je zdelo tako lepo, da bi skoraj pozabila na vse okoli sebe. Na ustnih ji je plaval smehljaj, ki ji ni izginil ves čas, odkar je vedela, da je Janezova nevesta.

"Pa sem le jaz tako napravil, da so te mi mati obljubili," je funtov.

pravil popoldne na velikonočno nedeljo Janez svojemu dekletu.

"I, kako?"

"Ali ne veš? Nalašč sem posvetil materi tako, da so se speljali v jarek. Ali nisem modro napravil?"

"A, da bi jih potem rešil?"

"Seveda, že naprej sem vedel, da se bo tako zgodilo."

In potem so se menili in rešali dolgo v noč, kdo vse pride na ženitev. Rezali so kolače in krače in Janez je dal Marjanci lepe, lepe piruhe, da se ji je veselila vso noč in še do tiste nedelje, ko je šla z njim k poroki.

ZA PET FUNTOV PONUJA 20 FUNTOV

Bivši turški zunanji minister in sedanji poslanik v Londonu Ruždi Aras je v carigraskih listih objavil oglaš, s katerim išče neki spominke na Kamalu Atatürka.

Pri odpotovanju v London je na obmejni carinski postaji plačal neki znesek in je pri tem po pomoti oddal bankovec za pet turških funtov, ki ima lastnoročni podpis pokojnega turškega državnega predsednika. Kemal Atatürk je bil bankovec nekoč v šali podpisal in Ruždi Aras si ga je ohranil kot dragocen spominke. Sedaj kroži ta bankovec med nešteti drugimi po turški deželi. Poslanik obljublja najditelju nagrado 20 funtov.

Vesele velikonočne praznike želi vsem ženam in dekletom ter se priporoča za naklonjenost

LOGAR BEAUTY SHOPPE

17216 GROVEWOOD AVENUE

KEnmore 0645

VESELO VELIKO NOČ

V tem času radosti, ko se spomlad vzbuja in ljudje imajo praznično lice radosti ob spominu na velike dneve velikonočnih praznikov, vam želimo veselo velikonočno in mnogo pirhov. V naprej vam bomo pravno tako postregli najboljše. Naš cilj je vedno skušati zboljšati naše delo.

LOUIS L. FERFOLIA

LICENCIRAN POGREBNIK

3515 East 81st St. Michigan 7420

Dobro pivo in vino in žganje se dobi pri rojaku

KARL MRAMORJU

na

7121 ST. CLAIR AVENUE

Vljudno Vam postreže ob vsaki priliki. Se priporočamo za obilen obisk. Vesele velikonočne praznike želita Karl in Mary.

MATH KOBAL

1166 EAST 74th STREET

ENDicott 1249

Grocerija in mesnica

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Vaš dolgoletni prijatelj

ANTON BAŠCA

1016 EAST 61st STREET

Se priporočam, da me obiščete za pirhe.

J. LUPŠINA

GROCERIJA IN MESNICA

10201 Prince Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

GOOD FOOD

GOOD MUSIC

DINE AND DANCE

METROPOLE CAFE

J. J. Vidmar, Prop.

5502 ST. CLAIR AVENUE ENDICOTT 8386

National Beverages, Inc.

4621 Denison Avenue

WOOdbine 6080

Distributors of

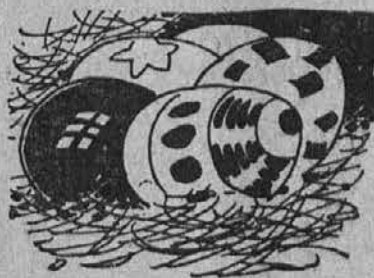
ERIN BREW — BURKHARDT — DUQUESNE

PORTER — ALE — HALF & HALF

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

JOE PULZ

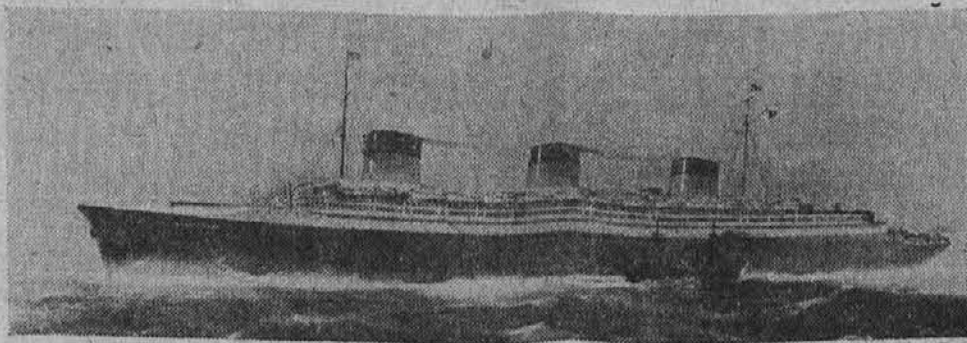
Vesele velikonočne praznike želiva vsem Slovencem in Hrvatom

MR. IN MRS. AUGUST F. SVETEK

478 East 152nd Street

Cleveland, Ohio

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Avenue

v Slov. Narodnem Domu

Zeli svojim številnim prijateljem vesele velikonočne praznike! Priporoča se onim, ki name ravajo to poletje potovati v staro domovino in onim, ki želijo poslati denar v domovino, kakor vsem, ki rabijo notarske listine.

VELIKI NAČRTI S PRIMORSKO

Staro in še danes prevladujoče je prepričanje, da naše ozemlje, tako v celoti, kakor tudi ono, ki je po svetovni vojni pripadlo Italiji, nima nikakega pravega pomena v gospodarskem in le nekoliko v političnem oziru. Saj je bilo to ozemlje za Avstrijo pasivno in ji ni prinašalo nikakih koristi v gospodarskem smislu, zlasti se ni moglo samo sebe preživljati in slični argumenti so in še krožijo po možganih naših ljudi. Nam se vse to še danes zdi verjetno in celo resnično. Naš narod poseljuje zelo majhen del evropske površine, lahko rečemo najmanjšega. Svoje moči in niožnosti, ki nam jih nudi ta košček zemlje lahko hitro precenimo. Te so res zelo majhne. Če jih še primerjamo z drugimi zginejo skoro v nič. Res je, imamo vsakega malo in brez dvoma je, da bi nam to malo zadostovalo, če bi sami gospodarili z njim. A danes je svet tako povezan med sabo, da je nemogoče izrezati iz njega majhen košček in mu pustiti, da živi po svoje. Najbolj nemogoče pa je to na takem koščku Evrope, kot ga poseljujemo mi. In tu je morda jedro vprašanja, ki ga hočemo na kratko razmotrivati in, ki naj bi pokazalo da v nobenem oziru nismo tako brezpomembni in tako maloupoštevni, kot so nam vcepili drugi, ki so in še preko nas grade svoje načrte, svojo moč in bogastvo.

Da je prišlo do pravega povdanka pomena našega ozemlja, ki ga pa brez dvoma še mnogi ne morejo razumeti ni pomagala avstrijska imperijalistična politika in politika velegermanstva, ki je gradila preko nas svoje imperijalistične poti do morja in je v tem imela velike uspehe s tem, da je ustvarila na našem ozemlju eno največjih pristanišč na svetu - Trst.

Naša vodilna politika si do konca svetovne vojne ni mogla predstavljati za Slovence drugačnega okvira, kot habsburškega. Dogodki sami so ji naprtli drugo gledanje. Ta smer imperijalističnega izkoriščanja našega ozemlja do svetovne vojne, ni imela protivnika v pravem pomenu besede in je bila njena pot gladka. Radi tega je bil seveda tudi razvoj skoro rapiden, zlasti če gledamo na razvoj Trsta, ki je rasel in se dvigal kot malo katero mesto. Naše ozemlje je dobilo že s tem svoj pomen, še bolj pa po vojni, ki ga tudi mi ne bomo mogli prezreti.

Italija je zasedla del našega ozemlja in ta zasedba je bila tudi potrjena po mednarodni pogodbi. Vendar je dolgo časa prevladovalo mnenje, da tudi zanjo ta košček zemlje nima pomena, da ji prinaša le žrtve, da Trst ne more v njenem okviru uspevati in se razvijati, kar so tudi dokazovale številke itd. Morda je bil eden najmočnejših razlogov, kolikor nacionalni nismo bili upoštevani, gospodarski razlog, češ, da je to ozemlje gospodarsko pasivno in, da potrebuje velikih podpor. V tem naivnem gledanju je šlo celo tako daleč da je prišlo do prepričanja da bo nova gospodarska vsled vseh teh slabih strani, ki jih ima ta zemlja zanjo, sama jo vrnila v njen naravni okvir. Razvoj je tudi to dokazal, deloma, so ti dokazi prišli na dan radi "slučajnega razvoja" dog-

govkov, če se more sploh razvoju smatrati kot slučajen, deloma pa so ti dokazi v razvoju gospodarske in politične ekspanzije mlade države same. Teh slednjih ne bi mogel in smel noben politik nikoli prezreti.

Gospodarski pomen, ki smo ga vsi smatrali kot najbolj nevažnega, je eden izmed onih, ki jih je pokazal slučajni razvoj, kot smo to zgoraj imenovali: Še tako veliki preroki in gospodarski politiki, si niso mogli niti pred par leti še predstavljati, da bo morala Italija začeti takozvano avtarkično politiko, ki ima zlasti svoj pomen na gospodarskem polju. V eni izmed zadnjih števil našega lista smo ugotovili, kako velik pomen je dobilo naše ozemlje v okviru te politike za Italijo. Tako velik gospodarski pomen za državo, oziroma velesilo pa ima naše ozemlje samo v tem okviru, do čim bi bilo za vsako drugo velesilo le drugotnega pomena.

Važnejši razlogi, ki dajejo prvenstven in odločilen pomen lege našega ozemlja Italiji in bi ga dajali vsaki gospodarici tega koščka zemlje, pa so politični. Za Italijo tiče v njenem razvoju in politični ekspanziji.

Lega Italije, ki z enim delom sili globoko v Sredozemsko morje, z drugim pa precej globoko v trup Evrope, ji daje velik pomen kot pomorski, pa tudi celinski sil. V svoji politiki ne sme zanemarjati ne enega, ne drugega.

Kot zadnja izmed velesil ki ji je notranji razvoj gospodarstva, zlasti industrije utrl pot k notranji enotnosti, pa je svoje zunanje politične sile razvila lahko šele po svetovni vojni, lahko rečemo, šele v zadnjih letih. Njena kolonijalna ekspanzija je pokazala jasno smeri in deloma tudi moč, izkoriščujoč seveda trenutni položaj in slabost nasprotnikov. Kolonijalna politika naj bi ji poleg oblasti nad tujimi ozemlji, ki se smatra kot važen atribut vseh velikih držav, prinesla predvsem velika ležišča potrebnih surovin za razvoj industrije, ne toliko tudi trg za prodajo industrijskih predmetov. Tega in pa važno vlogo med evropskimi državami naj bi ji dala šele druga stran, v katero je usmerjena njena politika, to je njena orijentacija proti Evropi in izkoriščanje gornje lege svojega ozemlja.

Balkan in vse, kar je z njim v najtesnejši zvezi se smatra kot del Evrope, ki je goden za plasiranje tujih industrijskih predmetov, ker se ni dosegel razvoja, da bi sam oskrboval te svoje potrebe. Na drugi strani pa nudi dovolj in preveč naravnih proizvodov in surovin, ki se industrijskim državam, zlasti poljedelsko tako pasivnim, kot je Italija, potrebni v obilni meri. Nič čudnega ni, da se v Balkanu in njegovo tržišče v stoletje vršijo borbe v vseh možganih oblikah, od okupacij, pa do borbe za čim večji prestiž. V to borbo je v zadnjem času stopila tudi Italija, kateri so že njeni prvi in najboljši politiki dolgo pred svetovno vojno svetovali, da je najboljša, da se sporazumi z balkanskimi in srednjeevropskimi narodi, ker to lahko doseže gospodarsko in politično popolnino svojega položaja in potreb. Brez dvoma je jasno, da bi v današ-

njem času vsako nasilno utiranje poti na Balkan in zavajanje istega, imelo za posledico velike evropske mednarodne konflikte, čeprav tega sicer še ni moči izključevati. Na Balkanu se namreč križa toliko interesov, da bi bilo nemogoče brez sporazuma in mirnim potom, doseči kakršenkoli uspeh.

Tega položaja, se jasno zaveda tudi Italija. Balkanski narodi, ki jih smatrajo sicer za primitivne, poleg vsega tudi ne bi mogli brez upora prenesti kakršne koli tuje oblasti. Zato je bilo nujno, da je Italija, ki je spoznala svoj pomen in to da so njeni predvojni politiki govorili praviho, ko so predlagali miren in prijateljski sporazum z vsemi balkanskimi narodi, če je hotela igrati res važno in pomembno vlogo v krogu evropskih velesil, obrnila svojo politiko proti Balkanu, kot edinemu delu Evrope, ki je, kakor smo ugotovili, še goden za gospodarsko sodelovanje z industrijskimi velesilami.

Za to pot in pa v njeno močno podporo, pa ji je bilo edino in samo naše ozemlje. Italija brez Trsta, in njegovega najbližjega zaledja, ne bi v Evropi mogla igrati nikake odločilne vloge. Zanj Trst ni važen kot kako veliko pristanišče, ker ima dovolj drugih, tudi ji ni važen morda kot industrijsko središče, ker se industrija razvija lahko tudi drugod. Važen ji je kot izhodišče, kot prvi in najtrdnjši korak na poti proti Balkanu in srednji Evropi. Zaledje Trsta in pa meja po bližnjih gorskih grebenih, naj bi ji nudila le močno obrambo, v zaščiti tega tako važnega ozemlja.

Pomen in važnost, pa je zadobilo to vprašanje, lahko rečemo, šele v zadnjem času. Političen položaj Evrope v zadnjih

časih, je nudil Italiji dovolj priložnosti, da je razvila v vseh smerah svojo aktivnost. V tej aktivnosti se je tudi pokazala v smeri proti Balkanu in je odkrila načrte, ki jih ima v tem pravcu. Eden največjih načrtov, ki jih ima, moramo smatrati brez dvoma gradnjo velike avtomobilske ceste od Trsta preko Ljubljane, Zagreba, Beograda, Bukarešte do Kostance, važnega pristanišča ob Črnem morju. Načrt te ceste je bil objavljen pred kratkim časom in je vzbudil po vsej Evropi razumljivo zanimanje. Delo je predvideno tako, da bi države dale na razpolago sredstva za to cesto, kolikor gre preko njihovega ozemlja, dočim bi vsa tehnična dela prevzela Italija in njena podjetja, ki da imajo v tem oziru že velikokušenj. Cesta bi služila potemtakem le velikemu avtomobilskemu prometu, ki ne bi dovoljeval morebitnega lokalnega prevoznitva z raznimi drugimi vozili, zlasti z vozili z vprego. Vsled tega se je seveda porodilo precej ugovorov, zlasti med prizadetimi, češ da naše dežele, še niso dosegle tako visokega razvoja, zlasti gospodarskega, da bi potrebovale take ceste, zlasti še, ker bi gradnja zahtevala ogromnih denarnih žrtev. Tako na primer trde nekateri, da bi bile Sloveniji potrebne manjše

in lepo urejene lokalne ceste, ki naj bi pritegnile tujce, da bi po njih zašli v lepe letoviške kraje Slovenije in tu ostali. Velika prehodnica bi namreč služila le malo domačemu gospodarstvu, ker bi zlasti tuji letoviščarji po njej zdrdrali mimo in skozi Slovenijo drugam.

S tem načrtom, ki je sicer šele v osnutku, se nam je odprla druga stran italijanske politike v smeri proti Balkanu in Evropi, ki je poleg vsega poudarila pomen našega ozemlja, katerega politični in gospodarski pomen, pa danes ne moremo v podrobnostih razmotrivati. S tem se je poleg močnega germanskega pritiska proti Jadranu, pričel križati preko nas drugi, na Balkan. Mi igramo v vsem tem podrejeno vlogo in podcenjujemo, oziroma zanemarjamo vse probleme, ki se nam s tem odpirajo. Italijanski časopisi, tako na primer "Il Piccolo di Trieste" od 4. februarja t. l. namreč jasno ugotavljajo velik pomen te ceste, ki naj bi se zgradila tudi preko našega ozemlja in pravijo, da naj bi to "grandiozno delo, ki je namenjeno zvezati z okoli 1500 km dolgim asfaltiranim trakom Jadranskega morja s Črnim morjem in ki naj bi imelo izhodišče s Trsta služilo italijanski ekspanziji proti dunavsko - balkanskemu bazenu."

ZADNIK CAFE

3839 East 93rd Street

Pivo, vino, žganje in dobra postrežba

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

PIRUHI KOŠARICE PIRUHI

Naša trgovina je ena največjih v tej okolici in vam je mogoče dobiti na stotine lepih stvari, ki so primerne za velikonočna darila.

JOHN E. CASS

LEKARNAR

TEL.: KENMORE 2877

VOGAL CHEROKEE AVE. IN EAST 185 STREET

Zdravniške recepte izvršujemo zanesljivo in točno

Vesle velikonočne praznike želimo vsem

odjemalcem in prijateljem!

Vesle velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem! Dopeljemo na dom. Pokličite KENmore 0540

Euclid Dairy Company

Louis Starman, President

515 East 200th Street

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

New Fashion Dry Cleaning

SLOVENSKA ČISTILNICA OBLEK

NA SKUPNEMU PROSTORU, 15515 WATERLOO ROAD

Čistimo in likamo obleke po najmodernejšemu načinu. Pridemo iskat, ter dopeljemo na dom. — Točna in solidna postrežba.

Joseph Perme

SLOVENSKI KROJAC

Izdelujemo moške obleke po najnovejšemu kroju. Trpežno in fino obleko dobite po zelo zmernih cenah, ter v vašo popolno zadovoljstvo.

Prav vesele praznike želimo vsem in se priporočamo za naklonjenost.

SYLVIA CAFE

MR. IN MRS. MIKE PODBOY

546 East 152nd Street

Pristno žganje, sveže pivo, dobro vino, Gorka in mrzla jedila.

LOUIS IN ROZI ZDESAR

HARDWARE

687 East 200th Street

Pokličite KENmore 0603-W

Kadar barvate vašo hišo pridite k nam po barvo. Jo imamo najboljše vrste. Vrtno orodje. Peči, pralne stroje, vse po nizki ceni. Se priporočamo. Vesle velikonočne praznike in obilo pirohov želimo vsem prijateljem in znancem!

MATT PISHLER

Auto Accessories

Oil — Texaco Gasoline

23515 ST. CLAIR AVENUE

KENmore 4423

Se priporočam in želim vesele velikonočne praznike.

JOHN MAVSAR

Slovenska grocerija in mesnica

23871 ST. CLAIR AVENUE

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Želimo vesele velikonočne praznike vsem gostom in prijateljem!

J. KUNCIC-PERROTTI'S NITE CLUB

397 EAST 156th STREET

Floor show in ples vsaki petek in soboto. Fi na godba. Okusna jedila, pivo, vino, in žganje. KENmore 4365

MR. in MRS. PERKO

6304 ST. CLAIR AVENUE

Confectionery — Groceries

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si nabavite pri nas za velikonočne vse vrste slaščic, beskete, zajčke, cigarete, cigarete in druge potrebščine.

F. PETROVČIČ

SLOVENSKA MLEKARNA

682 East 162nd St. — GLENVILLE 5481

Naša mlekarina je poznana kot ena najbolj samitarnih v Clevelandu. Naši odjemalci so zadovoljni z našo postrežbo. Priporočamo se še vsem onim, kateri še niso naši odjemalci, da postanajo in se prepričajo o naši izvrstni postrežbi.

Vesle velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem, prijateljem in znancem!

Vesle velikonočne praznike želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

STANLEY RACKAR

Prodajamo Hi-Speed gasolin ter najboljše olje. Avto namažemo (greasing) poceni.

18009 WATERLOO RD. in GROVEWOOD AVENUE

NE PRENAGLITE SE ...
KO SI DASTE ČEVLJE POPRAVITI ...
glejte za kvalitetno delo, prvovrstnem materialu in
točno postrežbo po zmernih cenah.
Ne kupite samo rudi cene zato ker dobite ravno za
kar plačate!

SLOVENSKI ČEVJARJI

VAM ZANESLJIVO POPRAVIJO VAŠE ČEVLJE.
Želijo prav veselo velikonočne praznike!

FRANK URANKAR

7226 St. Clair Avenue

RUDOLPH KOZAN

6530 St. Clair Avenue

JOE GRBEC

6026 St. Clair Avenue

JOE SERCEL

6214 St. Clair Avenue

FRANK LONGAR

6630 St. Clair Avenue

JERNEJ KRAŠOVEC

6731 St. Clair Avenue

JOE POĐBORŠEK

1167 East 76th Street

JOHN HACE

6210 Bonna Avenue

Veselo velikonočne praznike vsem odjemalcem in pri-
jateljem želi slovenska trgovina s pohištvo

OBLAK FURNITURE CO.

6612-14 St. Clair Avenue

HEnderson 2978

Cenjenemu občinstvu se v ljudo priporočamo pri
nakupu pohištva in hišnih potrebščin.

KADAR STE ZEJNI!

Prišli bodo topli dnevi in z njimi tudi žejja. Pri nas
dobite vedno dobro sveže 6% pivo, žganje in vino. Vsa-
ki petek in soboto imamo zabavo ter fino godbo za ples.

MR. IN MRS. JOHN POLC

FOUR POINTS TAVERN

East 152nd St. Cor. Saranac Road

Odrpito vsako noč do 2:30 zjutraj

Veselo velikonočne praznike želimo vsem!

Veselo velikonočne praznike želimo vsem!

JOHN TRČEK

15606-08 HOLMES AVENUE

Gostilna in slaščičarna.

Dobro pivo in vino in gročerijski

Pri nas dobite vedno svež okus kruha, potice, ko-
lače, in kekse. Se priporočamo za naklonjenost.

MRS. MARY HABJAN

17203 GROVEWOOD AVENUE

Pripeljem tudi na dom.

Veselo velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

ZGODBA O URI FRANCETA PREŠERNA

Na eni svojih najzanimivejših
prireditvev, na nedeljski matine-
ji, je Svengali v Unioni zbudil
senzacijo z naslednjim poizku-
som: Ko mu je nekdo izročil
starinsko žepno uro, je Svengali
ugotovil, da je to uro pred mno-
gimi leti nosil znamenit mož,
velik po duhu in po postavi.
Lastnik te ure — je rekel Sven-
gali — se je bavil s pesništvom
in je pred približno 100 leti u-
mrl. Sedanj lastnik ure, g. Vik-
tor Jeruc, višji kontrolor pri
žel. direkciji v Ljubljani, je ob
splošni pozornosti, ki se je ta-
koj sprevala v aplavz, potrdil,
da je tako in da je želel samo
še jasnovideve potrditve, da je
srebrna ura nekoč res bila —
last našega pesniškega prvaka
dr. Franceta Prešerna. O tem
nam poroča g. Jeruc:

Skoro bo 100 let, ko jo je
mahnil dr. Prešeren iz Ljublja-
ne proti Trstu in Gorici. Med
potjo se je za nekaj dni ustavil
v Postojni v takratni gostilni
"Pri Zlatem Jelenu", katere la-
stnik je bil Anton Burger. Ko
je Burger spoznal, kdo biva pri
njem, je bil na ta obisk sila po-
nosen. In tudi Prešernu so kraj
in ljudje tako ugajali, da je o-
stal del časa v Postojni, kakor
je nameraval. Pri obračunu se
je zato pokazalo, da je prišel v
stisko. Uvidel je, da ne bo imel
dovolj denarja za nadaljno pot,
če račun poravnava. Da pokrije
svoj račun, je ponudil gospo-
darju v zastavo svojo uro. Ta
pa je to odklonil in ni zahteval
nikakega plačila in tudi ure ni
vzel, rekoč: "Gospod, prosim o-
biščite nas še, naša hiša vam
je vsak čas na razpolago."

Toda dr. Prešeren ni hotel o-
stati dolžnik. Pred slovesom je
skrivaj položil uro v svoji sobi
pod vzglavnik, se prijazno zah-
valil in odšel. Pri odhodu dr.
Prešerna se je ura našla in
Burger jo je shranil in čakal,
da se dr. Prešeren vrne, kakor
je obljubil, da pride še po dveh
mesecih. Prišel pa ni več.

Ta dogodek je Anton Burger
večkrat pripovedoval svojim o-
trokom. Ko se je v letu 1886
poročila Burgerjeva hči Antoni-
ja, ji je oče ob slovesu dal še
Prešernovo uro s besedami:
"Tončka, še nekaj ti dam za do-
to, Prešernovo uro, ki naj ti bo
drag spomin." Potekala so leta,
med temi tudi burna vojna leta,
ko sem se v letu 1920 vrnil iz
italijanskega ujetništva. Tam
sem prišel ob svojo uro. Potožil
sem to svoji tašči, narkar mi re-
če: "Jaz imam eno uro in sicer
od Prešerna, samo ne vem, če
bo še dobra." Pri tem mi je po-
vedala zgodbo te ure. Ure sem
bil zelo vesel. Dal sem jo urar-
ju, ki jo je pregledal in nama-
zal in tako mi gre še danes sko-
raj po 20 letih, vedno dobro.

Pravilno je tedaj povedal Sven-
gali, ko je rekel, da je bila ura
dolgo "zavržena." Saj od časa,
ko jo je pustil dr. Prešeren pri
Burgerju v Postojni, pa do ča-
sa, ko je prišla v moje roke je
nihče ni rabil.

Burgerjevega pripovedovanja
se dobro spominja še živeča nje-
gova hčerka Ana, poročena Pre-
merstein, ki je stara 74 let. Mo-
ja tašča Antonija Sterkova pa
je umrla v letu 1931. Omenim
naj še, da ura ni zlata, kakor
je poročal neki dnevnik, tem-
več srebrna in da je njena no-
tranja izdelava izdelana s sre-
brom, ki je ročno izrezljano.

Značilno pri tem je, da je
Svengali pogodil, da je s to uro
padel skozi okno neki otrok. Me-
ni o tem dogodku do tistega tre-
nutka ni bilo nič znanega. Vpra-
šal sem o tem gospo Premer-
stein in povedala mi je, da ji
je znano iz pripovedovanja nje-
nih staršev, da je bil ta otrok
njena najstarejša sestra Pep-
ca, ki je padla skozi okno 1.
nadstropja in 4 ure nato umrla.
Uro, s katero se je igrala, je
pri padcu krčevito držala v ro-
ki.

Kakor nam priča ustno izro-
čilo, je bil France Prešeren v
času, ko je pustil svojo uro pri
Burgerjevih v Postojni, name-
njen proti Trstu in Gorici. O
tem potovanju sicer nimamo
drugih podatkov, od daleč pa u-
tegne vreči nekaj luči na vsi
stvar, kar nam pripoveduje nje-
gova hčerka Ernestina Jelovš-
kova v svojih "Spominih na
Prešerna."

"Dne 18. septembra 1845 je
bil rojen moj brat France. Bil
je tretji in zadnji otrok moje
matere z dr. Prešernom. Moj
oče je moral biti tedaj v hudih
denarnih stiskah, kajti prišel ni
pogledat svojega sina, dasirav-
no ga je moja mati obvestila o
tem dogodku po svoji materi.
In to dete, čigar rojstvo bi jo
bilo skoro stalo življenje, ta de-
ček ji je bil najdražji na svetu.
Kako vesel bi ga moral biti oče,
ker se mu je bila izpolnila naj-
iskrenejša želja: in sedaj ga ni-
ti blizu ni! ... In vendar je to
dejstvo bolj užalilo morda žens-
ko, nego pa mater."

Ko mi je mati pripovedovala
te dogodke, mi je dejala: "Ta-
ko zamalo se mi je zdelo, da ga
ni bilo blizu, ko si vendar ni
dal dvakrat reči."

Tretji dan po rojstvu je dala
dečka oni dojilji v rejo, pri ka-
teri sem že jaz bila.

Kdo bi torej zameril ubogi
ženski, da je, od njega zane-
marjena in nahujkana od ne-
spametnih ljudi, storila veliko
napako?!

Keč je vedela, da ga bode to
najbolj globoko ranilo, zapustila
je v začetku meseca oktobra le-
ta 1845 Ljubljano ter se napa-
tila služiti v Trst. Pred svojim
odhodom pa mu je pisala pismo.
(in v tem je bila prava mož-
strica), polno najtrpkejših očit-
anj, ter mu tudi naznanila uro,
kdaj se odpelje. In ravno ko je
hotela sesti v poštni voz, ga je
zagledala priti iz gostilne "pri
Maliču," vsega bledega in opo-
tekatjočega se. Bil je — pijan!
Takišnega ga je videla prvič, kar
sta se poznala. In odpeljala se
je brez slovesa.

"Sedaj pa je otroke in mene
pustila na cedilu in je šla," de-
jal je tisti večer nekemu znan-
cu, ki je kasneje to njej pove-
dal.

Da ga pa ni bilo nič blizu, ko
se mu je rodil sin, je bilo naj-
brže to vzrok, ker ni imel ravn-
no denarja; kajti čez nekaj dni
ga je prinesel in kakor po nava-
di plačal vse. Prvi mesec po ma-
terinem odhodu je prinesel de-
nar M. Kastelic.

V Trstu je ostala moja mati
le nekaj mesecev; bila je skoro
ves čas bolna in tudi njena mati
ji je bila sporočila, naj se po-
vrne. In tako se je vrnila mese-
ca maja 1846.

Za materine odsotnosti je Ka-
stelic prinašal redno vsak me-
sec denar moji stari materi in
tudi Prešeren je prišel večkrat
pogledat, kaj delam."

Tako nam pripoveduje Erne-
stina Jelovškova o bivanju svo-
je matere v Trstu. Ne omenja,
da bi bil Prešeren tam obiskal
Ano Jelovškovo, marveč nava-
ja, da potem, ko se je mati v
maju 1846 vrnila v Ljubljano,
Prešerna ni bilo več k njej. Ne-
ko nedeljo zjutraj, ko se je Ana
vračala iz cerkve, sta se sreča-
la na Poljanskem nasipu. Čula
je Prešerna, ko je zajecal in
je zavila na Suknarsko stezo, da
bi ji ne bilo treba iti mimo.
Skrivaj se je potem ozrla in vi-
dela, da je slonel na ograji ter
strmel v vodo.

Dne 15. avgusta ji je pomi-
gal z roko skozi okno, naj pri-
de k njemu. Po kratkem obo-
tavljanju je vendar šla. Sprejel
jo je prijazno, rekoč: "Saj sem
vedel, da prideš. Ali že veš, de-
kle moje, da pojdem iz Ljublja-
ne?"

Kmalu po tem svidenju je
prišel spet obiskat hčerko Erne-
stino, ki takrat še ni štela šti-

rih let, vendar pravi, da se ti-
ste dne prav živo spominja.
Takrat je France Prešeren že
imel novo uro, kajti Ernesti-
na nam pripoveduje: "Vzel me
je v naročje, pokazal mi uro,
zibal me, ter vprašal, če pojdem
z njim ko pride po me. Predno
se je poslovil, me je vprašal,
katerega imam rajši, njega ali
mater: odločila sem se zanj. In
še sedaj vidim pred seboj to
drago obličje s solčnim smeh-
ljajem, te oči, polne ljubezni, in
nepopisno sladko potezo okrog
ust, kojih poljub je bil bla-
goslov mojemu življenju!" ...

Mati - domovina

Ko odpremo vrata doma, išče-
jo naše oči, išče naše srce: srce
doma — išče mater.

Kje je mati; vprašamo v ku-
hinji; kje je mati, vprašamo v
sobi; kje je mati, vprašamo na
vrtu. Če je ni, je praznota in
srce, oko iščeta po kuhinji, so-
bi, vrtu duha naše matere v
pohištvo, v posodah, po rožah,
povsod: "To so deiale in ure-
jevale roke naše matere." To
delo, v katerem je gibanje du-
ha in srca matere, je nega in
ljubezen, ki ustvarja naše iska-
nje doma. Je to vez, ki prepleta
naša srca v eno skupno srce:
srce doma, ki se skorenini ondi
tako življenjsko, da srca soko-
ve vsega življenja resnično iz
drevesa družine, ki je zemlja,
ki donaša rast naših rodov.

Gorje pa, če se ta zrastle sr-
ca trgajo in jih vetrovi zanese-
jo na tuje zemlje in si morajo
iskati ondi svojih domov!

Kaj ni, kakor da je vse iska-
nje po domu v tujni brezuspeš-
no? Čeprav si sezidaš v Ameri-
ki, Franciji hišo, ki je prav
kakor doma, pa iščeš po tej hiši
nečesa, kar ti manjka, da bi bil
doma. Saj si v tujni celo bogat
in si bil doma reven, pa vendar
ne najde srce pokoja, in išče in
zakliče: "Vsaj prgišče zemlje
iz rojstne vasi, od koče, kjer
sem doma!" Tudi to prgišče
zemlje si prineseš v tujo; še
drevesce si prineseš in ga zasa-
diš na svoje — pa si le v tuji-
ni. Zato se tudi srce ob tem ne
umiri. Ne umiri se ob avtomo-
bilu, ne ob dobri jedi, ne v naj-
boljši negi. Oči se zasanjajo na-
zaj na tiste pašnike, polja, trav-
nike ob bajti, kjer je živel rod
in drže srčne vezi doma preko
morja, preko bogastev nazaj —
do srca. Zakaj srce je ostalo in
ostane doma.

To je izseljenska bolečina; sr-
ce doma, zemlje, rodu. To srce,
iztrgano iz rasti doma, kliče
nazaj v svoj dom, kakor kliče-
mo in iščemo mater. Naša mati
zemlja, naša domovina pa kliče
prav z isto bolečino svojim iz-
seljencem: "Otrok moj, vrni se,
bojim se, da se ne izgubiš!"

Da bi bila bolečina obeh tako
srčna, tako polna, da bi priteg-
nila v skupnosti doma, še pose-
bej našega slovenskega doma,
vse in bi prižela, kar je našega,
na svoje slovensko materinsko
srce in ne bi izpustila od sebe
niti kamenčka s ceste, kaj šele
našega slovenskega človeka!

Domovina plaka

Za oblakom, ki odjadra
čez obzorje;
za studenčkom, ki vtopi se
v sinje morje.

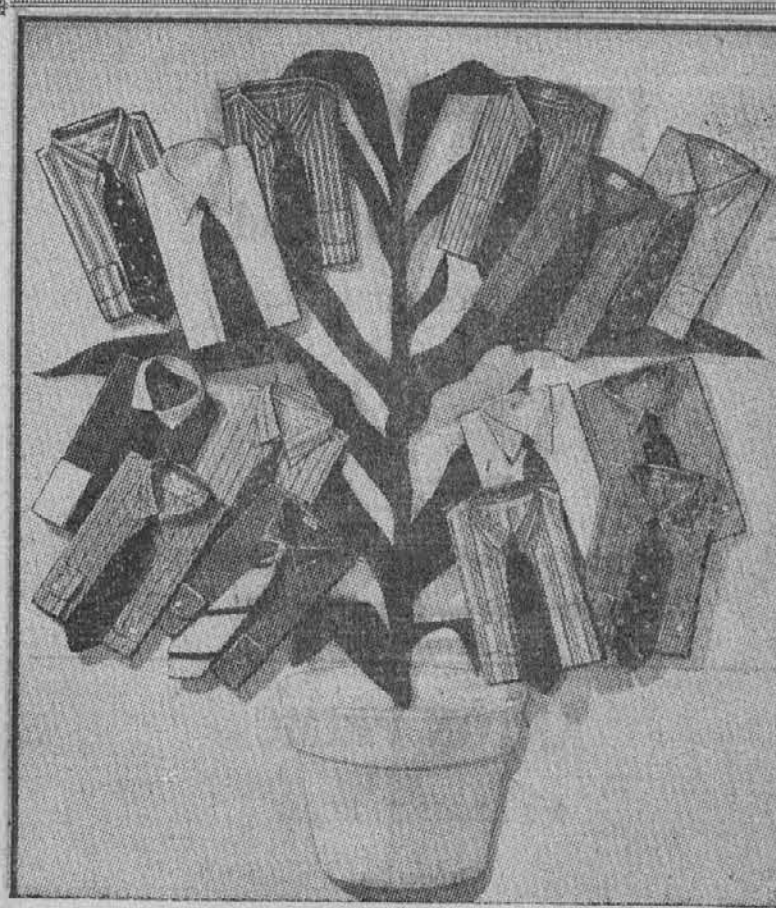
Ker skate studenčku vode
se srebne;
ker oblček več nazaj se
ne povrne.

Takrat pa dolini naši
je najhuje,
ko otrok jo njen v tujni
objokuje.

Ker prerевна je, da bi ga
preživela;
ter preskromna, da bi vase
ga sprejela.

A od daleč ga pozdravlja
in ga čaka
kakor mati — za izgubljenim
sinom plaka.

(Marija Brenčič)

Važno je za trgovca, preskrbeti za svoje odjemal-
ce trpežno, primerno, novo dobro in solidno blago.

V naši trgovini dobite vse po zmerni ceni.

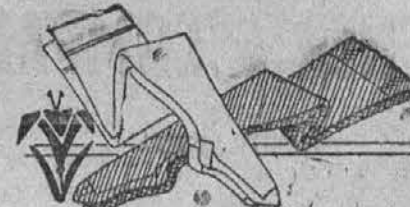
Želim vsem veselo veliko noč in obilo piruhov.

JOHN POLLOCK

SLOVENSKI TRGOVEC V SLOV. NAR. DOMU NA

6407 St. Clair Avenue

ZA VELIKONOČ. — Predno greste kam drugam,
pridite k nam, ter si oglejte našo veliko zalogo vsako-
vrstnih stvari za celo družino.

ANTON GUBANC

16725 Waterloo Road

Veselo velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

COLLINWOOD DRY CLEANING

FRANK KOVACH, LASTNIK

15210 Saranac Road

Dobro škisčena in lepo zlikana obleka napravi vsa-
kega lepega. Pri nas napravimo vedno prvovrstno delo.
Pridemo iskat in prepeljemo na dom.

GLENNVILLE 4746

Prav veselo velikonočne praznike želimo vsem!

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

GROČERIJA IN MESNICA

Najboljše vrste gročerijske dobite pri nas, kakor tu-
di svežo in doma sušeno meso. Postregli vam bomo
najboljše. Oglasite se v naši trgovini.

Veselo velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

Veselo velikonočne praznike želimo vsem!

GEORGE TUREK

16011 WATERLOO ROAD

Točimo legalno žganje, sveže pivo in dobro vino
ter imamo vedno okusen prigrizek. Dvorana za svatbe,
seje in druge prireditve.

LUDVIK METLIKA

1151 Addison Road

GROCERIJA

Želimo prav vesele velikonočne praznike vsem obiskovalcem in prijateljem!

ANTON PRIMC

985 ADDISON ROAD

Grocerija

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

HAFFNER & COMPANY

INSURANCE

6106 St. Clair Avenue

JOHN BRESKVAR — MRS. A. HAFNER

Dobro pivo, vino in žganje, prijetno družbo ter prijazno postrežbo dobite vedno pri nas.

FRANK'S CAFE

MR. in MRS. F. SVETEK

768 EAST 200th STREET

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Ako želite barvati vašo hišo zunaj ali znotraj vprašajte nas za ceno. Vedno prvovrstno garantirano delo.

JOSEPH PINTAR387 EAST 160th STREET
KENMORE 2457-M*Veselo velikonoč želim vsem!***FRANK SRSHEN IN SIN**

GULF SUPER STATION

Vogal Waterloo Rd. in E. 158th St.

Damo vedno najboljšo poslugo.

*Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!***MARY'S CAFE**1194 EAST 71st STREET
Gostilna

Dobro pivo in vino ter dober prigrizek se dobi vedno pri nas. — Se priporočamo za obisk.

Vesele velikonočne praznike in obilo piriuhov želimo vsem prijateljem in znancem!

FRANK BRANDULA

CENA ŽIVLJENJA JAPONCEV IN "HARAKIRI"

Japonci so svoj skrivnostni svet zase. Ne merijo z našimi merami, ne gledajo z našimi očmi in ne sodijo po naše. Njihova domovina prav za prav ni meja, naroda je takorekoč brezštevila. Pozna samo eno mejo: dolžnost — to je treba izpolniti, da je življenje vredno življenja. Samo dolžnost je veličina, pred katero je treba kloniti, vse drugo je prehodno in je vseeno, ali se dogaja na tem ali na onem svetu. Občestvo japonskega naroda, živih Japoncev in mrtvih, je tako veliko in trdno, da ga noben Japonec ne more izgubiti, naj živi na tej strani ali pa preide na ono stran. Če je izpolnil svojo dolžnost, ostane v družini, ki je ena sama in sega v večnost. Zato je tostransko življenje le toliko vredno, da moreš izpolniti dolžnost do Japoncev s tega in onega sveta, do njihove brezmejne domovine in do mikada. Kadar tega ne moreš več ali si vse svoje storil, življenje ni več potrebno in ga lahko vrneš naravi, ki ti ga je posodila.

Iz tega lahko razvidimo, kako zelo so se nazadnjaški na Japonskem. Njih vera jih dela nerazumne in fanatične, kot sploh dela ljudi vsaka vera.

Slavni japonski general Kiten Nogi je bil s svojo armado pred Port Arturjem. Nekega dne mu štabni častnik prinese novico, da je njegov sin padel v boju. Nogi se ni niti ganil, dejal je samo: "Silno sem zadovoljen."

Nekaj tednov nato, 30. nov. 1904, je v bitki "grič 208" padel njegov drugi sin. Oče je ob mrtvem sinu dejal: "V čast si štejem, če je narod sprejel to majhno žrtev."

Nogi je bil vojak. V bojih se je vedno rad kretal v prvih vrstah; naravnost užival je, če je mogel svoje življenje molče postaviti na razpolago, ne da bi ga izzivalno prodajal. Nekega dne so ga častniki le pregovorili, da se je — čeprav zelo nerad — umaknil iz prvih vrst. Vrnil se je v svoj stan. Tam ukaže bolnemu štabnemu častniku, ki je v mukah ležal na vojaški postelji, naj gre takoj v fronto, da ga bo nadomestoval. Častnik se je brez besed s težavo dvignil, posadil so ga na konja in tako poslali v temno noč proti sovražniku. Nogi je dejal: "Tako težko je bil bolan, da bi mi v postelji umrl. Pomagal sem mu, da bo umrl junaške smrti kot vojak. To je največja čast."

Sedem let nato, 1. 1912, je umrl cesar Meidži. Ko so topovski streli naznanjali cesarjev pogreb, je v svoji hiši, na dragoceni preprogi, klečal 63-letni general Nogi, zmagovalec pri Port Arturju in napravil — harakiri, prerezal si je trebuh in umrl. Istočasno je v drugi sobi napravila harakiri njegova žena — po starem samurajskem zakonu si je prerežala grlo. — General je ob cesarjevi smrti odslužil, ob generalovi smrti je odslužila njegova žena. Tako je življenje in taka je dolžnost na Japonskem.

General Nogi uživa danes na Japonskem božje čiščenje.

Harakiri je Japoncem "sveti in najbolj srečen odhod." Vojaško življenje se danes pozna na način smrti in ni nič tako redek, čeprav vedno vzbudi spoštovanje. V sedanji kitajsko-japonski vojni je neki major Kuga zašel v kitajsko ujetništvo, pa so ga Japonci z drugimi ujetniki zamenjali in dobili nazaj. Osvobojeni častnik je prišel nazaj, poiskal kraj, kjer je bil ranjen in ujet in napravil harakiri. Mlad pilot si je na ta način vzel življenje, ker je v meglji letel preko cesarske palače. Takrat bi mogel pogledati na-

vzdol proti cesarju, kar bi bilo žaljenje veličanstva, cesarjeve bogopodobnosti. Po taki duševni nesreči je treba oditi. Kmalu nato so si štirje častniki vzeli življenje, ker niso mogli prenesti "sramote," da vojni proračun v parlamentu ni bil sprejet enoglasno.

O nekem dvornem uradniku pripovedujejo, da bi moral spremljati cesarja pri odhodu iz mesta, kamor je prišel na obisk. Po bogve čigavi pomoti je cesarja vodil po drugih ulicah, kakor pa je bilo prvotno namenjeno. Ob teh ulicah je bilo manj ljudi in manj pozdravov, kakor pa bi bilo to po onih ulicah, kjer je ljudstvo že v naprej pričakovalo. Komaj je cesar zapustil mesto, uradnik napravi harakiri.

Zgodovina tega načina smrti je velika in pestra, kakor zgodovina viteštva in viteških postav "samuraj" in stara zgodovina japonskih otokov. Ta "sveti in najsrečnejši odhod" ima svoj izvor v davni legendi. Nekeč je v bližini Tokia, že pred tisočletji, živel zelo krut knez. Neki samuraj ga je umoril. V deželi bi sicer moralo zavladati veselje, da je tako nepravilni vladar odstranjen. Samuraji, ki so ga stražili, 47 jih je bilo, pa so se zaradi svoje nepazljivosti hoteli sami kaznovati. Zbrali so se in sklenili skupno umreti. In legenda pravi, da so napravili prvi harakiri. V predmestju Tokia so njihovi grobovi, ki so kmalu postali naroden spomenik, kamor se danes romajo velike množice v žalnih belih oblekah. Tudi te samuraje častijo po božje.

Narodna japonska roža je češnjev cvet. To je cvet vojakov, ki v njem gledajo znamenje japonskega junaškega življenja. Ta znak uči, da je življenje dar, ki ga je treba brez vsega nadaljnega dati nazaj, kadar ga velika narava pokliče.

Častna knjiga samurajev, v kateri je harakiri popisan z vsemi obrednimi posameznostmi, se imenuje bušido. To je najtrdnejša knjiga, ki je nobena doba ne more razveljaviti, ali njenih naukov odpraviti, zlasti iz armade ne. Harakiri je v tej knjigi popisan kot sveto dejanje, ki ima svoje predpisane obrede. Vsak drug način samoumiranja bi bil samomor, ki je nekaj nizkotnega in poniževalnega. Harakiri pa je "sveti in najsrečnejši odhod."

Neki samuraj, ki je razžalil svojega gospodarja, je bil s svojimi sinovi obsojen na harakiri, to je edina sprava, s katerim more plemeniti rod samurajev popraviti svoj zločin. V hiši določijo sobo za ta obred. Na blazinah ob obeh straneh sede pričel in molče pričakujejo samuraja in njegove sinove. Tiho in zatopljeni sami vase, v sijajnih kimonah, se bližajo, za njimi najboljši prijatelj očeta, v zlatom pretkani vojaški opremi in nosi dolg meč. To je izvrševalec obsodbe, kajšaku. Nemo se priklonijo na vse strani. Nato obsojeni stopi na vzvišeno blazino in sprejme meč, ki ga mu kajšaku ponudi na dragoce-nem krožniku. Spet se priklonijo na vse strani. Samuraj se sleče do pasu, poklekne in napravi harakiri — in pade z obrazom naprej. Noben znak bolečine se ne sme pokazati na obrazu. Tako predpisuje bušido. Za očetom "odidejo" na isti način sinovi. Navadno prostovoljno ob isti uri "odide" tudi žena, za katero pa bušido predpisuje, da si prereže grlo. To je "harakiri" — "sveti in najsrečnejši odhod."

Težko je to soditi z našimi pojmi. To je izven tiste duševne in čustvene ravni, po kateri se razgledujemo mi, zapadnjaški. Češčenje prednikov, šinto, nekoliko osvetljuje pogled v ja-

ponsko verstvo. Tu ni nobenega prepada, vse je eno občestvo, zato je Japoncem tako vseeno ali živijo na tem ali pa "živijo" na onem svetu.

LJUBEZEN IN ZOBOL

Na kongresu, ki so ga imeli pred kratkim ameriški zobozdravniki v New Yorku, je neki dr. Briggs potrdil staro ljudsko resnico, da so ljubezenske in zobne bolečine v precejšnji medsebojni zvezi.

Vsaka neprijetnost, vsaka bolečina in živčna potlačnost ima hud vpliv na delovanje ščitnice, je dejal zdravnik. Ščitnica uravnava tudi izmenjavo apnene snovi v telesu. Tako se lahko zgodi, da je najmočnejši ljubezenski učinek lahko zobobol. Ta pojav se kaže bolj pri ženskah nego pri moških.

Kongres je razen tega odkritja o tesni povezanosti med ljubeznijo in zobobolom prinesel tudi nekoliko spoznanj za prakso: kdor hoče imeti zdravo zobovje, mora jesti mnogo zelenjave, sadja, sira in mleka.

CUDEŽNI SADEŽ

Cudežni sad imenujejo botaniki doslej neznano, majhno rdečo jagodo, ki uspeva v tropski Afriki. Ta rastlina ima sposobnost, da vse osladi, kar je kislega. Celu najbolj kislja citriona se spremeni v sladko, če pomešamo nje sok s sokom tiste rdeče jagode.

Odkritju te rastline pripisujejo precejšen gospodarski pomen. Poskusili jo bodo gojiti sistematično ter bodo še nadalje proučevali njene učinke. Vsekako bi bila takšna vrsta "naravnega saharina" velikega pomena za človeštvo. Stvar nam pa tudi kaže, da je celo v 20. stoletju še vedno dovolj neznanih rastlin, ki bodo nekoč imele veliko vlogo.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je soproga ameriškega prezidenta ga. Rooseveltova izstopila iz društva "Hčera ameriške revolucije" zaradi tega, ker to društvo ni dovolilo zamorski pevki Marijani Andersonovi nastopiti na koncertu v njegovih prostorih;

da so v Gdansk u na ondodni tehniki pretepli in vrgli iz poslopja vse poljske visokošolce; da so italijanske oblasti razpustile židovsko občino v Trstu;

da je poljski državni predsednik Mosčicki zaradi bolezni odpovedal vse obiske;

da so veliki manevri ameriške mornarice zaključeni;

da je na letališču v Sydneyu izbruhnil ogenj, ki je uničil sedem potniških letal;

da se vrši vzdolž Sueškega prekopa te dni skupni angleško-egiptski manevri, ki se jih udeležuje približno polovica egiptске vojske ter ob prekopu stacionirani oddelki angleške vojske. Manevre inspicira šef angleškega gen. štaba, general Gort;

da so zaradi mraza in snega Francozi začeli izpraznjevati taborišče za španske begunce v Bourgu-Madame;

da so izgubili Japonci v kitajski vojni doslej 1034 letal;

da je hajderabadski maharadža podaril v vsej Indiji znanemu požiralcu mečev Hami posestvo, vredno milijon rupij. Požiralec mečev, ki je po rodu Anglež, je eden izmed maharadževih svetovalcev;

da se mora zavoljo sleparstva, pri katerem gre za neznanoto vsoto, zagovarjati pred sodnikom Jules Legros, ki so ga med svetovno vojno imenovali "francoskega kralja premoga,"

da je neki zobozdravnik v Vilni nekemu gostilničarju, s katerim je imel pred leti ogorčeno pravdo, iz maščevanja in z grožnjo smrti izvelkel dvanaest zdravih zob. Sedaj bo dajal odgovor pred sodniki.

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Road

GROCERIJA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANTON BARTOL

1425 East 55th Street

GROCERIJA

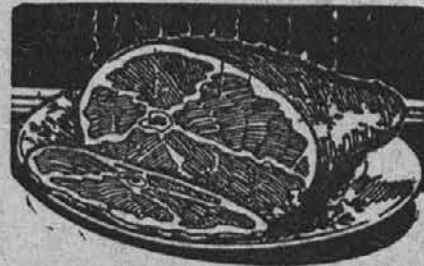

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANTON MARTINČIČ

5919 Prosser Avenue

MESNICA IN GROCERIJA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

J. KREČIČ

1054 East 61st Street

MESNICA IN GROCERIJA

Vesele velikonočne praznike in obilo piriuhov želimo vsem prijateljem in znancem!

GEORGE KUCHAR

3846 St. Clair Avenue

GROCERIJA IN MESNICA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

LOUIS J. PRINCE

1209 Norwood Road

GROCERIJA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!